

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО МІСІОНЕРСЬКОГО
ТОВАРИСТВА «СВІТЛО НА СХОДІ»

ВІРА і ЖИТТЯ

5•2023

**ПЕРЕМОЖНЕ
ЖИТТЯ**

ТРЕТЬОГО НЕ ДАНО

ПРАГНЕННЯ ВОЛІ

**СВОБОДА
ВІД ВЛАДИ ГРІХА**

У НОМЕРІ:

4	Проповідь Вальдемар ЦОРН	ПЕРЕМОЖНЕ ЖИТТЯ
6	Мала кафедра Віктор ТАНЦЮРА	СВОБОДА
8	Поезія Микола ВОДНЕВСЬКИЙ	МОЇ РАДОСТІ
10	Проза Людмила КАЛАШНИКОВА	ПУЛЬС - 37
12	З історії	ЛОВЕЦЬ ЛЮДЕЙ
14	Духовна стаття Адам ДАУДІС	ГОЛОВНА ТЕМА
17	Гортаючи старі сторінки	ХРИСТІЯНИН
18	Роздуми над Словом Олександр ЗАЙЦЕВ	ПРАГНЕННЯ ВОЛІ
20	Наше інтерв'ю Петро ПАВЛЮК	ТРЕТЬОГО НЕ ДАНО
24	Есе Олександр СИБІЛЬОВ	СЛІДИ
26	Проза Вальдемар ЦОРН	СПІВ
27	Життя як воно є Анатолій РОМАНЮК	ЧОГО НАС ВЧИТЬ ЖИТТЯ
28	Свідчення	ІСТОРІЯ ОЛЕКСАНДРА
30	Листи читачів	«ХОЧУ ЗНАТИ»

НАШ ОBOB'ЯЗОК

Микола ВОДНЕВСЬКИЙ

*Не вберегтись нам від пагінь і втрат -
Тим, хто душею з Богом хоче злитись.
І як побачим, що спіткнувся брат, -
Не засудити варто, а молитись.*

*Хай він і впав - тернистий шлях у всіх, -
Спаситель Сам гасить сили й розуміння.
А завтра я спіткнусь й впаду у гріх,
І душу в кров зітру об це каміння.*

*Святеє Слово морок розганя,
Дає надію тим, хто йде у вірі.
А люди часто можуть так вчинять,
Як не вчиняють навіть люті звірі.*

*Так, світ такий! Це не змінити нам.
Та можемо над тим усім згійнятись,
Щоб в мить, коли Господь покличе Сам,
Ввійти туди, де Ним усе пройняте.*

*Єдине, друзі, слід запам'ятать:
Оточують диявольські нас орди.
О, краще знову митником стоять,
Ніж бути багачем пихатогордим.
1959 р.*

У ГОЛОВНОМУ – ЄДНІСТЬ, У ДРУГОРЯДНОМУ – ВОЛЯ, У ВСЬОМУ – ЛЮБОВ.

Бл. Августин

СВОБОДА

Якщо просто запитати, що означає цей термін, ви почуєте безліч версій, як люди розуміють це поняття.

Поневолені народи мріють позбутися гніту окупантів, в'язні мріють вийти на волю, підлітки бунтують проти настанов своїх батьків і непокору сприймають за свободу. Є ще таке поняття як фінансова свобода, коли можна купувати все, що заманеться.

Безліч людей вважає свободою – безкарно грішити. Святі люди вважають свободою – мати силу і спроможність не чинити гріха.

Іноді те, що вважають свободою, є абсолютним рабством. Наприклад, гріх завжди робить людину рабою гріховних пожадливістей, заводить у залежність: наркотичну, гральну, алкогольну тощо.

Наші роздуми в цьому номері саме про свободу від гріховного рабства, і це, власне, і є справжня свобода, яка робить людину вільною від усілякої залежності, вільною жити достойно людини.

Саме ця свобода є чудом нового життя, яке мають відроджені діти Божі.

Коли ангели сповіщали про народження Месії, вони сповістили, що з Його приходом здійсниться найбажаніша мрія – «спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів».

І за право мати свободу не грішити було заплачено неймовірно велику ціну.

Тільки Христос має силу та владу робити нас вільними від гріховного рабства, від різних залежностей.

Тож, розмірковуючи про цю велику милість, ми смиренно, з глибокою подякою кажемо: «Слава Тобі, Господи, за справжню СВОБОДУ».

Василь ДАВИДЮК,
головний редактор

**І ПІЗНАЄТЕ ПРАВДУ, – А ПРАВДА ВАС
ВІЛЬНИМИ ЗРОБИТЬ!**

Ісус Христос

ПЕРЕМОЖНЕ ЖИТТЯ

**Бо кожен, хто родився від Бога, перемагає світ.
А оце перемога, що світ перемогла, – віра наша.
А хто світ перемагає, як не той, хто вірує,
що Ісус – то Син Божий?**

1 Ів. 5:4–5

Писання закликає нас вірити. Вірити в перемогу Ісуса Христа над злом, гріхом, сатаною. Вірити в нашу з Ним перемогу! Не така це проста справа, як здається. При всьому тому, що відбувається у світі, питання теодицеї стосується кожної людини, навіть якщо вона й не знає значення цього слова.

Та що там у світі, ми самі собі – спокуса в цій справі. Багато людей вірять, що Ісус помер за їхні гріхи, навіть кається і вірить у вічне життя, але що Христос – Переможець, такі думки рідко спадають на думку.

Однак ми знаємо, що віра є надзвичайно реальним втіленням істини в нас.

У відомого християнського богослова та філософа Серена Керкегарда є такий приклад. Він розповідав про місто качок. Там, у затишних будиночках, жили качки, які ходили на ставок, на роботу, на базар, а в неділю відвідували качину церкву. Вони сідали на зручні лавки, на свої звичні місця, і їхній качиний пастор волав: «Качки! Бог дав вам крила! Крила, завдяки яким ви можете літати. Крила, за допомогою яких можете здійматися вгору й літати, як ті орли!» – «Алилуя!» – відповідали качки хором. «Жодні стіни не можуть утримати вас! Паркани – не перешкода для вас! Ви маєте крила! Ви можете літати, ви – птахи!» Усі качки крякали у відповідь: «Амін!» – і, зіскочивши з лавок, похитуючись, неспішно поверталися до своїх затишних будинків, до роботи. І так до наступної неділі та чергового «алилуя» й «амін».

Аби не бути схожими на цих качок, хочу всім нам дати кілька порад зі Священного Писання.

Порада перша: визнай перемогу Христа вірою

«Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у Мені. Страждання зазнаєте в світі, – але будьте відважні: Я світ переміг!» (Ів. 16:33). Ми ж не хочемо жити, як ці качки? Ісус сказав: «Віруйте в Бога, і в Мене віруйте!»

Без цієї віри немає ані надії, ані віхи, ані сили для боротьби, не кажучи вже про перемогу.

Хто дивиться футбол, той знає: щойно команда здалася, її розбивають дощенту. А команда, яка ще має надію, іноді в останні хвилини, у додатковий час, забиває вирішальні м'ячі у ворота суперника.

Якось читав у новинах, що під час одного чемпіонату світу у чвертьфінал вийшли голландці. До 88-ї хвилини вони програвали мексиканцям із рахунком «0:1». Але не здавалися. Команда Луїса ван Гаала вірила в перемогу, і вони виграли з рахунком «2:1».

Переможене християнське життя набагато важливіше за гру у футбол. Нам потрібно вірити! Вірити в перемогу Ісуса Христа!

Порада друга: думай про Переможця, Який у тобі

«Ви від Бога, дітки, і ви перемогли їх, – більший-бо Той, Хто в вас, аніж той, хто в світі» (1 Ів. 4:4). О, це чудова звістка, яку мені доводилося чути: Він живе в мені!

Ви ще не чули, як я вмю співати? О, я вмю співати, як оперний співак! Але... з Ігорем Мельничуком. Він якось під час служіння сказав: «А зараз ми з Вальдемаром заспіваємо єврейську пісню». Мене жаром обсіпало від таких слів. Але Ігор упевнено запросив мене вийти до нього, і ми... заспівали. Мій голос просто потонував у його голосі. Отак ми співали.

Ми не боїмося викликів ворога, адже Бог живе в нас! Хоч би з чим ми зустрілися, перед якими викликами стояли б – ми сильні, бо Він у нас!

Порада третя: вір Слово Божому

А Слово Боже переконає нас, кажучи: «Отож, ми поховані з Ним хрищенням у смерть, щоб, як воскрес Христос із мертвих славою Отця, так щоб і ми стали ходити в обновленні життя» (Рим. 6:4). І ще: «Так само ж і ви вважайте себе за мертвих для гріха й за живих для Бога в Христі Ісусі, Господі нашим» (Рим. 6:11).

Якось я був свідком такого визволення з полону людської душі. Я познайомився з жінкою, яку під час Другої світової

війни згвалтував цілий взвод солдатів. Усі ці роки вона неймовірно страждала. Тільки коли вона ухвалила рішення і простила гвалтівникам, у її душу прийшли радість і світло.

Порада четверта: чини за духом

Найпростіший спосіб жити святим життям: робити добрі справи. Не те, щоб ми могли ними спастися – ні. По-перше, ми створені для добрих справ. Так говорить Писання: «Бо ми – Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував, щоб ми в них перебували» (Еф. 2:10). По-друге, роблячи щось хороше, ми не впадаємо у спокусу чинити погане, тому що на це просто не залишається часу. Писання щодо цього питання також однозначне. Воно говорить словами апостола Павла: «Ходіть за духом, – і не вчините пожадливості тіла» (Гал. 5:16).

Порада п'ята: дивися на тих людей, які мають досвід перемагати

Одним із найпрекрасніших місіонерів наших днів є баптист д-р Пауль Брандт в Індії. Він – очний хірург і все своє життя присвятив біднякам в Індії, повертаючи їм зір і проповідуючи Євангеліє. Якось він водив відвідувача по клініці, як раптом побачив одного зі своїх практикантів, який захоплено розмовляв з пацієнтом.

Д-р Брандт зупинився і деякий час спостерігав. Потім сказав своєму відвідувачу:

– Ні, ви тільки подивіться на це обличчя! Подивіться на його вираз! Досі я зустрічав лише одну людину, яка з такою любов'ю дивилася на когось. То був мій викладач в університеті, головний лікар, у якого я проходив практику. Після того я не зустрічав нікого, хто з такою любов'ю дивився б на людей.

– Лікарю Брандте, – відповів відвідувач, – можете вірити чи ні, але, коли хтось із пацієнтів розповідав вам про свої страждання та біль, на вашому обличчі я бачив такий самий вираз...

Цю істину Писання відкриває багаторазово, висвітлюючи її з різних боків. Написано: «Коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (1 Ів. 1:7).

Ми маємо спілкування в Ісусі Христі, і це спілкування перетворює нас на Його образ. Ми маємо спілкування одне з одним, і це спілкування допомагає нам у повсякденному житті не забувати про своє покликання: ставати дедалі схожими на Христа.

Тому в «книзі з картинками» – Об'явленні – є такий сюжет: «І сталась на небі війна: Михаїл та його Анголи вчинили зі змієм війну. І змії воював та його анголи, та не втрималися, і вже не знайшлося їм місця на небі. І скинений був змії великий, вуж стародавній, що зветься диявол і сатана, що зводить усесвіт, і скинений був він додолу, а з ним і його анголи були скинені. І я почув гучний голос на небі, який говорив: "Тепер настало спасіння, і сила, і царство нашого Бога, і влада Христа

Його, бо скинений той, хто братів наших скаржив, хто перед нашим Богом оскаржував їх день і ніч! І вони його перемогли кров'ю Агнця та словом свого засвідчення, і не полюбили життя свого навіть до смерті!» (Об. 12:7–11).

Тут ідеться про тих, хто дійсно перемагає. Не лише прагне, а й перемагає. Щодня.

Зробімо кілька висновків.

Порада перша: **визнай** перемогу Христа вірою.

Висновок: Христос переміг гріх, диявола, світ, спокуси, пекло, смерть. Віруючи в Його перемогу, ми стаємо на бік Переможця.

Порада друга: **думай** про Переможця, Який у тобі.

Висновок: ти не залишений наодинці зі своїми битвами. Христос живе в тобі з усією Своєю силою, любов'ю та святістю. Віруй у цю реальність, живи нею і завжди пам'ятай про це!

Порада третя: **вір** Слову Божому. Ти помер із Христом для гріха та світу. Світ для тебе розп'ятий, а ти – для світу.

Висновок: світ більше не має над тобою влади. Вір Слову Божому! Якщо ти в цьому сумніваєшся, то зазнаєш поразки. Співрозп'яття Христу – дуже практичний, реальний, єдиний ефективний засіб для перемоги.

Порада четверта: **чини** за духом. Роби добрі справи і щоразу, коли маєш вибір, дій за духом.

Висновок: живи з Христом у своєму повсякденному житті – чини за духом і матимеш перемогу над світом!

Порада п'ята: **дивися** на тих, хто має досвід перемагати. Пам'ятаймо слова Писання: «Не дайте себе звести, – товариство лихе псує добрі звичаї».

Висновок: спілкуйся з тими, хто має досвід перемагати. У цьому випадку народна мудрість не помиляється: з ким поведешся, від того й наберешся!

Дивіться, яка в нас чудова перспектива: «Переможцеві дам їсти від дерева життя, яке в раю Божім» (Об. 2:7).

Амінь.

Вальдемар ЦОРН

СВОБОДА

В одній місіонерській подорожі був такий випадок. Ми приїхали в населений пункт для проведення тижневої євангелізаційної програми. Там наша команда напнула великий намет для служіння. Серед нас було кілька нових братів, яких рекомендували пастори помісних церков. Увечері постало питання, чи зголоситься хтось заступити вночі на чергування в наметі. Один із новачків одразу ж погодився.

Наступного дня я мусив знову призначити нічного чергового в намет. І знову той самий брат

охоче відгукнувся. Я був здивований. Трохи згодом я підійшов до нього поспілкуватися. Запитав, чому він, утомлений після нічного чергування, виявив бажання чергувати другу ніч поспіль, до того ж з такою радістю. І той розповів мені свою дивовижну історію.

Ще недавно чоловік мав дуже серйозну наркотичну залежність. Через неї втратив хорошу роботу, сім'ю і врешті здоров'я. Його життя руйнувалося. Він уже усвідомив усю згубність наркотиків, неодноразово намагався самотужки звільнитися, зарікався покинути,

лікувався в медичних закладах, проте все марно. Багаторічна залежність поневолила його, і якоїсь миті він зрозумів, що не зможе кинути наркотики. Коли вже втратив будь-яку надію, Бог дивним чином привів його до християнського реабілітаційного центру. Там він почув Євангеліє, покаявся, визнав Ісуса Господом і Спасителем, і Бог звільнив від залежності, до того ж без жодних лікарських препаратів. Уперше за багато років чоловік почувся вільним.

Відтоді вдень і вночі дякує Ісусу Христу за це неймовірне диво. І він

почав молитися Ісусу: «Господи, використовуй мене! Хочу послужити Тобі, хоч я нічого доброго робити не вмю, тому що все свідоме життя жив у гріхах, чинив зло».

Чоловік мав величезне бажання служити Богові, але не знав, як це робити. І тут почув, що треба почергувати в наметі. Як він зрадів, що Бог відповів на його молитви! Увесь день після чергування прославляв Господа за можливість Йому служити і просив, щоб Бог і надалі його використовував. Аж тут увечері в чоловіка знову з'явилася можливість послужити, і він озвався з радістю і вдячністю Богові.

Чоловік журився, що раніше служив дияволу, який руйнував його життя і вів у безодню. А тепер радіє, що став спасеним Христом, Богом нашим, від гріха, залежності й пекла і має привілей служити Йому. Він дуже ревнував

бути корисним Богові, щоб таким чином віддячити Йому за спасіння.

Дорогі друзі, Біблія говорить: «І вас, що мертві були через ваші провини й гріхи, в яких ви колись проживали за звичаєм віку цього, за волею князя, що панує в повітрі, духа, що працює тепер у неслухняних, між якими й усі ми проживали колись у пожадливостях нашого тіла, як чинили волю тіла й думок, і з природи були дітьми гніву, як і інші, – Бог же, багатий на милосердя, через Свою превелику любов, що нею Він нас полюбив, і нас, що мертві були через прогріхи, оживив разом із Христом, – спасені ви благодаттю» (Еф. 2:1–5).

Це стосується кожного. Не всі були в наркотичній залежності, але всі перебували в рабстві гріха. Ніхто не може самотужки звільнитися від влади диявола, який сильніший за будь-яку людину. Звільнити може

тільки Той, Хто незмірно сильніший за диявола, – Ісус Христос. Інших варіантів немає. Біблія говорить: «І пізнаєте правду, – а правда вас вільними зробить» (Ів. 8:32). Сам Ісус сказав: «Я – дорога, і правда, і життя» (Ів. 14:6).

Цей колишній наркоман пізнав Ісуса, і Той зробив його вільним. Тепер він – наш брат у Христі. І ось що надзвичайно важливе зрозумів брат: Ісус Христос звільнив його для того, щоб звільнені «не жили вже для себе самих, а для Того, Хто за них був умер і воскрес» (2 Кор. 5:15).

І я також один із цих звільнених. Тепер намагаюся щодня нагадувати собі ці слова.

Віктор ТАНЦЮРА

Микола ВОДНЕВСЬКИЙ

У ДОРОЗІ

В садку вишневім, як в раю,
У червні вже від спеки втома,
Повім історію свою
Вам про онука дядька Тома.

Його не раз я зустрічав,
З лицем чорнішим неба ночі,
Та промінь ласки наповняв
Завжди його великі очі.

Промовив щиро я: «Хелло!»,
Слова вітання всім відомі.
Його ж обличчя розцвіло,
Немов би ми давно знайомі.

Я йшов із ним, не поспішав,
Спитав: «Як скоро будеш вдома?»
Старий у відповідь сказав:
«Рушаю я до дядька Тома.

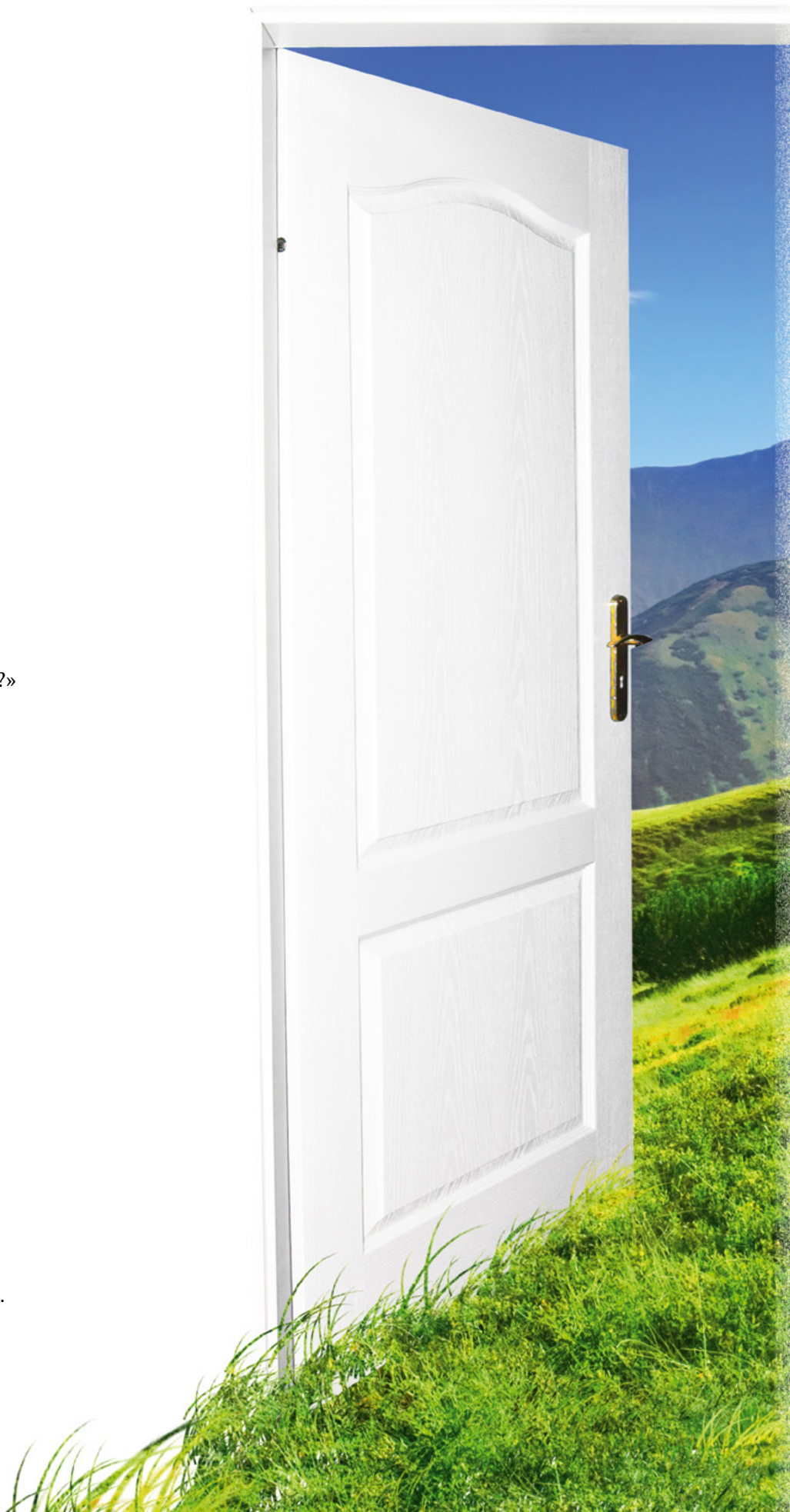
Він другом був і братом теж,
З такою ж вірою у Слово.
Я буду радісний без меж
Подякувати Бічер-Стоу.

Давно вже з Господом вона,
Та зустріч нас чека чудова.
Усі спасенні там – сім'я,
Одна родина, віра, мова.

Немає націй там і рас,
Не розглядають колір шкіри.
І ось тому Христос для нас –
Відрада без ціни та міри».

І очі, що дивились ввєрх,
В блаженній радості закрились.
Із чорним негром білий негр
Сердечно Богу помолились.

1969 р.

МОЇ РАДОСТІ

З долею не сперечаюсь
І не буду до кінця.
Радість, горе – все сприймаю,
Мов дарунок від Отця.

Все приймати не боюся,
Захід сонця, його схід,
Травню-красеню вклонюся
Й грудню, що вбирає в лід.

Скільки будуть лити зливи,
Скільки сонячних мав днів –
Всі припливи і відливи
На добро лише мені.

Все було. І буде знову
На шляху моїм земнім.
Та завжди Господне Слово
Буде маяком моїм.

1960 р.

ВІЙНА – ВІЙНИ

Колесо історії у русі:
Війни, революції, бунти...
І на службі в кого всі ми, друзі?
От у кого?.. Відзвітуємо і я, і ти.

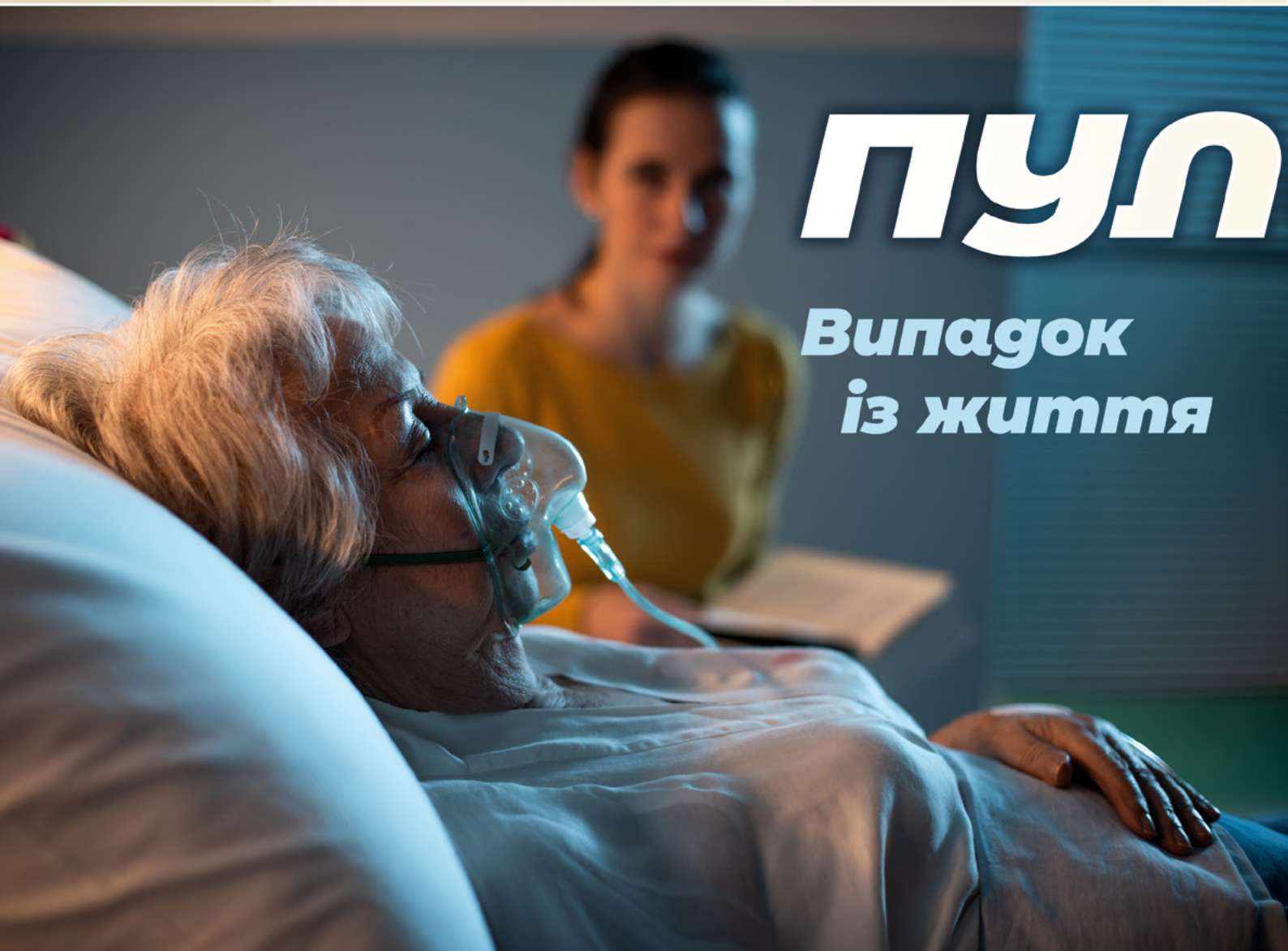
У житті по-різному бувало:
Мов ту тріску хвилі нас несуть.
Нам війна не раз вже показала
Вищир свій, свою звірину суть.

Все забули в мить одну-єдину?
Щоб забути – вдосталь є причин...
А чого ж, брати, ми в цю хвилину
Якось присоромлено мовчим?

Миротворці! Відгукніться, де ви?
І спасенні – де усі вони?
Поливає ж мирнії ці ниви
Злий вогонь ганебної війни.

Що потрібно – й досі світ не знає,
Відповідь коротка і проста:
Зброя мирна, що потужність має, –
Слово всемогутнього Христа.

1965 р.

ПУЛ

Випадок із життя

Раїса досить довго чекала у приймальні, поки оформляли її історію хвороби. Потім взяла речі й неквапно пішла за санітаркою у відділення. Тяжко піднявшись сходами, вона втомлено зупинилася біля дверей крайньої палати.

– А ось і ваша дев'ята, вільна з учорашнього дня, – бадьоро сказала літня санітарка і штовхнула двері всередину.

Через широке вікно на лінолеум падали промені осіннього сонця, наповнюючи палату приємним золотавим світлом.

– Вибирайте собі будь-яке місце. Може, вам допомогти розміститися чи щось підказати?

– Ні, не треба, дякую за турботу. Якось сама потихеньку впораюся,

поспішати все одно вже нікуди... – Раїса зітхнула, скидаючи з плечей хустку.

Вона продовжувала оглядати палату, вибираючи собі ліжко.

– Ви, добродійко, не хвилюйтеся, у нас тут самі довго не лежать. Надвечір, а може й раніше, буде у вас сусідка. Удвох веселіше, – підбадьорювала хвору санітарка, вирішивши, що Раїса розчарована тим, що їй доведеться поки побути одній.

– Ні-ні, усе добре. Я довго не вмію нудьгувати, я від нудьги маю чудові ліки.

Почекавши, поки санітарка піде, вона спробувала вгамувати свої думки й зосередитися на молитві. Раїса просила благословення на цю палату, на всіх хворих і лікарів,

з якими доведеться спілкуватися, а головне: послужити тут Богові так, як Він цього хоче.

Присівши на стілець біля вікна, жінка почала розпаковувати речі, а думки все линули додому, до рідного села, і вона докоряла собі, що так невчасно захворіла. Адже вдома ще стільки незакінчених справ: і город не скопаний, і козенята маленькі, тільки-но відлучила, а головне – син приїде з міста, а мати в лікарні. Хіба батько, який і сам недужий, зможе зібрати студентів сумку? Думала, що ближче до зими приїде сюди на лікування, адже роботі все одно кінця-краю ніколи немає. Жінка зітхнула. Що більше вона дозволяла тривожним думкам осідати в голові, то глибше відчувала неспокій на душі. Але згадавши

БС – 37

свої «чудесні ліки», дістала зачитаний Новий Заповіт, який завжди возила із собою по лікарнях. «Якщо я тут, значить, Бог має для мене якийсь план», – подумала Раїса, і думки потроху стали прояснюватися.

Вона розгорнула улюблену сторінку Послання до филип'ян. Слова апостола, здавалося, були адресовані саме їй: «Ні про що не турбуйтеся, а в усьому нехай виявляються Богові ваші бажання молитвою й проханням з подякою. І мир Божий, що вищий від усякого розуму, хай береже серця ваші та ваші думки у Христі Ісусі» (Флп. 4:6–7).

День тягнувся повільно й закінчився ще довшим осіннім вечором. Минув і наступний, схожий на попередній, а до Раїси так нікого й не підселяли. Іноді її відвідувала тривозна думка: мабуть, щось має статися. Вона не могла пояснити, що саме, тому свою незрозумілу тривогу знову і знову підносила до Неба.

Одного разу, повертаючись із прогулянки, Раїса помітила, як коридором стурбовано бігає персонал. Медсестра квапливо несла штатив під крапельницю, чергова збуджено консультувалася з лікарем і просила якнайшвидше зайти в дев'яту палату. Раїса не дочула: невже в дев'яту? Вона підійшла ближче. У навстіж відчинені вхідні двері відділення ввезли каталку, а молодий медбрат низьким голосом намагався підбадьорити когось:

– Добродійко, не хвилюйтеся так. Ви вже в лікарні, а тут і стіни, кажуть, допомагають. Померти вам не дадуть, не переживайте.

– Але ж мені так погано, синку... – шепотіла жінка похилого віку,

тримаючись за серце і стогнучи від болю.

– Зараз прийде лікар і огляне вас, усе буде добре, – втрутилася в розмову медсестра, під'єднуючи хворій крапельницю.

– Врятуйте мене, рідні мої, прошу вас. Я боюся вмирати, боюся...

Раїса тихенько пройшла до свого ліжка, схвильовано спостерігаючи за тим, що відбувалося в палаті. Молода лікарка, вимірявши тиск, багатозначно подивилася на медсестер, і ті відразу затихли, зрозумівши щось по її серйозному погляді. Лікарка швидко переглянула папери та знову перевірила пульс хворої.

– Усе правильно... пульс – 37, продовжує падати...

– Що будемо робити? – тихо запитала медсестра.

– Я навіть не знаю... Дуже погані показники аналізу крові.

Цієї миті хвора простягла свою слабку висохлу руку до жінки в білому халаті, нібито шукаючи порятунку.

– Лікарко, люба, врятуйте мене, врятуйте, прошу вас...

– Не хвилюйтеся, вам не можна хвилюватися. Усе буде добре. Ось підлікуєтеся в нас трошки, і вам стане краще, ще господарювати вдома будете...

Голос лікарки чомусь не мав упевненості.

– Я скоро знайду, – коротко сказала вона й попрямувала до дверей.

А слідом за нею і медсестри вийшли з палати. Раїса залишилася з хворою вдвох і, намагаючись не завадити їй і нічим не видати своєї присутності, сиділа тихенько, зі співчуттям спостерігаючи за гримасами болю, які час від часу

з'являлися на обличчі жінки. Та лежала майже нерухомо, важко вбираючи повітря. Ліки повільно стікали по трубці крапельниці.

І раптом Раїса відчула, як хтось легенько торкнувся її плеча. Від несподіванки вона здригнулася, озирнулася, але, на превеликий подив, за спиною нікого не було.

– Дитя Моє, ось для чого ти тут. Поспіши! – почувла вона тихий голос.

Раїса ще раз здивовано обвела поглядом палату, але нікого, окрім сусідки, не побачила. Вона пошепки молилася, а у вухах страшним виразом звучали слова лікарки: пульс – 37! Так от що означали її слова.

– Поспіши! – почувся вдруге той самий ніжний і чіткий голос.

Раїса підвелася з ліжка, підійшла до сусідки і, хвилюючись, тихо звернулася до неї.

– Добродійко, ви мене чуєте?

Відповіді не було. Раїса повторила запитання голосніше. Хвора трохи ворухнулася і спробувала розтулити важкі повіки.

– Я ваша сусідка по палаті. Скажіть мені, люба, чи вірите ви в Бога? Чи готові ви зустрітися з Ним, якщо Він вирішить забрати вас із землі?

Раїса чекала відповіді, затамувавши подих, ніби питання це стосувалося її особисто. Сусідка повільно й не дуже розбірливо відповіла:

– Мене підлікують, і я піду до церкви, поставлю свічку. Я викарабкаюся, тільки... зле мені... дуже...

– Може, ми з вами помолимося? Це дуже важливо, повірте, не відкладайте, прошу вас. Люди без Бога нікого не можуть врятувати. Ми не знаємо, коли обірветься ниточка нашого життя, тому завжди треба бути готовими. Віддайте своє життя Ісусу Христу, поки Він чекає, щоб дати вам прощення.

Якусь мить жінка мовчала, судомно втягуючи повітря, потім ствердно кивнула головою:

– Помолися, дочко, ти... я не маю сил...

Раїса схилилася над хворою й торкнулася її холодної руки.

– Отче наш, що на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі...

Сусідка ледь чутно шепотіла сухими губами, повторюючи молитву, а потім несподівано схлипнула:

– Прости мені, Ісусе Христе, прости мені, упертій грішниці. Врятуй мене, врятуй мене, прошу Тебе... – сльози котилися по її щоках, і рука вже не могла їх витирати.

Раїса теж плакала, але не від розпачу, що фізично нічим не може допомогти цій стражденній душі, а від великої радості, яка раптом наповнила її серце.

– Сестричко, люба, тепер будьте певні, що Господь пробачив вам і приготував для вас на небі все найкраще, що обіцяв у Своєму Слові: усі страждання та скорботи наші залишаться тут, на цій грішній землі, а з Ним поруч ані сліз, ані болю, ані смерті не буде. І наші серця будуть завжди здоровими і будуть там битися вічно.

Жінка уважно слухала, широко розплющивши очі і, здається, усміхалася.

– Я вже хочу до Нього... я хочу...

І раптом вона якось дивно зітхнула і... затихла. Схвильована Раїса покликкала медсестру.

Та, вимірявши пульс, швидко покликкала напарницю:

– У неї кома, терміново в реанімацію!

Раїса, залишившись у палаті одна, молилася, і цей незвичайний вечір був таким довгим, як і її молитва.

Уранці вона розплющила очі й побачила речі своєї сусідки акуратно складеними на тумбочці. Знайома санітарка, як завжди, перестилала спорожніле ліжко.

– Прокинулись вже! Ось... знову будете самі, – вона сумно зітхнула. – Серце... Нічого не вдієш. Стукає, скільки йому призначено природою, а людині хочеться жити й жити. Так бідолаха просила, щоб її врятували, але... відмучилась уже.

Раїса відвела задумливий погляд від вікна і спокійно сказала:

– Вона не бідолаха, вона вже там, де живуть вічно, серед багатьох врятованих на небі.

Санітарка з подивом поглянула на Раїсу, а та впевнено додала:

– Саме так. Вона встигла прийняти від Бога дар спасіння, адже це найголовніше, для чого ми всі тут і живемо.

Людмила КАЛАШНИКОВА

ЛОВ

Колись в Англії забороняли проводити будь-які релігійні зустрічі поза державною церквою. Багато служителів проповідувало Боже Слово потайки в приватних будинках або ж на природі. Серед них був і Ричард Бакстер (1615–1691). Зазвичай він проповідував рано-вранці, тож на місце зустрічі вирушав заздалегідь – напередодні ввечері.

Якось проповідник заблукав у темряві. Після довгих пошуків Бакстер набрів на панський дім і вирішив запитати там дорогу. Слуга доповів господареві, що біля дверей стоїть поважний незнайомиць. Той, поглянувши на Бакстера, запросив його переночувати.

Поспілкувавшись із гостем, господар був приголомшений його манерами й чудовою освітою. Бажаючи більше дізнатися про незнайомця, запитав, чим той займається.

Бакстер з усмішкою відповів:

– Я – ловець людей.

– Ловець людей? Ну, тоді ви з'явилися тут саме вчасно! – зрадів господар. – Саме ви мені й потрібні. Я – суддя цього дистрикту, і мені щойно наказали затримати якогось Ричарда Бакстера, який завтра вранці планує провести в нашому окрузі нелегальні збори. Їдьте зі мною, і ми швидко спіймаємо цього чоловіка.

Бакстер охоче погодився. Наступного дня рано-вранці вони в кареті вирушили на місце зустрічі. Перед будинком, де мали відбуватися збори, уже було чимало народу. Однак, побачивши карету судді, люди не наважилися ввійти в будинок.

ВЕЩЬ ЛЮДЕЙ

Помітивши, що ніхто не заходить у будинок і збори не розпочинаються, суддя сказав своєму супутникові:

– Мабуть, Бакстер почув про моє завдання і не з'явився. Проїдьмо трохи далі, нехай люди заспокояться та відчують себе в безпеці.

Невдовзі повернувшись, вони побачили, що люди досі стоять на подвір'ї. Вирішивши, що сьогодні вже не вдасться затримати розшукуваного, суддя запропонував Бакстерові:

– Виявіть ласку й виступіть перед цими людьми. Закличте їх до послуху владі.

Бакстер відповів:

– Але люди зібралися тут на богослужіння, і така промова їм не сподобається. От якби ви, пане суддя, прочитали на початку молитву, там було б видно, що говорити далі...

– О, – заперечив суддя, – я не взяв із собою молитовника. Але впевнений, що ви зумієте і помолилися з цими людьми, і проголосити їм промову. Прошу вас, починайте!

Що могло бути кращим для Бакстера? Вони ввійшли в будинок, і натовп рушив услід за ними. Бакстер молився так щиро, що на очах судді, який стояв поруч, з'явилися сльози. Потім проповідник з великою сміливістю та рішучістю засвідчив Євангеліє.

Після проповіді Бакстер відкрився судді, що він – саме той, кого шукають. Однак суддя, на якого молитва і проповідь Бакстера справили глибоке враження, серйозно замислився. Пізніше він на вернувся до Бога та став другом переслідуваних християн.

Переклад з німецької
Марії ВІНС

ГОЛОВНА

Я вірю, що нині християнство «вийшло з Єгипту» й «підійшло до гіркого джерела Мари»: усюди чути ремствування, що нічого пити. Вода є, і вдо-сталь, але надто гірка. Вода ця – правда, а правда завжди буде гіркою, якщо вона говорить про наші «досягнення» в усіх сферах життя. Але якщо Господь покаже нашим вождям, що додати до цієї води, вона може вмить стати солодкою (див. Вих. 15:23–26).

Я скуштував цю воду і знаю, які страждання вона приносить. Але я також знаю, що саме до неї треба додати, щоб не померти від спраги й гіркоти.

Біблія нам розповідає про якесь дерево, але про яке саме – замовчує.

А є тільки одне дерево, здатне перетворити будь-яку гіркоту на солодощі. Ім'я йому – дерево життя або, точніше, любови.

Чи хочемо ми жити? Чи хочемо пройти всю пустелю? Якщо так, то маємо любити ворогів, любити ближніх і далеких. За правдою закону ми цього зробити не можемо. За правилами закону ми повинні поквитатися з нашими ворогами, а по любові прощати і благословляти.

Як ніхто не подає на стіл одну гірчицю, так, мабуть, і життєву правду варто подавати лише як приправу. І у Старому Заповіті сказано, щоб ягня їли з гірким корінням і травами, а не навпаки. Ми ж часто грішимо в цьому перед нашими ближніми.

Мені здається, що я згрішив у цьому більше за інших. Господь нехай простить мені й помилує, тому що я був дуже засмучений протягом тривалого часу. Я дав багатьом привід для смутку. Яке відшкодування я можу запропонувати? Нехай кожен постраждалий згадає, чи не засмучував і він когось, чи не засмучував Самого Господа. Нехай пригадає, скільки він платив за це. Нехай згадає і знову згадає: коли йому не було чим платити, як тоді вчинив Господь?

Я ж робив спроби примирення, і Господь знає результати. Я не хочу бути суддею, бо сам багато згрішив навіть там, де мав лише найкращі наміри. Але Бог, Який дарував мені очі й вуха, дарував також серце та

ТЕМА

сумління, і я не можу ні в собі, ні в іншому назвати чорне білим і навпаки.

Скуштувавши духовну свободу, даровану Ісусом Христом і проповідану апостолами, я не можу знову стати рабом форми, обряду, закону, де, безсумнівно, є певна мудрість «служіння ангелів», але не сама суть служіння Богові та людям. Ми всі дозріли й маємо повернутися до первісної апостольської простоти.

Де Ісус Христос – там свобода, любов, простота і взаємне служіння. Я готовий миритися з усіма церквами, які проповідують головне: народження згори. Як пшениця, ячмінь та інше збіжжя буває зимовим і літнім, різної форми та ступеня пристосовуваності до різного ґрунту, так і церкви можуть бути різними за своїм зовнішнім складом, але все ж таки вони будуть Божим збіжжям. Різниця в різних сортах пшениці помітна головним чином під час зростання, але коли пшениця зібрана, змелена, випечена, тоді цю різницю важко виявити. Вірним Ісусові як Сину Божому обіцяно вічне життя, і всі вони прийдуть з півночі та півдня, зі сходу та заходу і є більшими чи меншими членами тіла Христового.

На землі панує принцип боротьби та змагання, і Церква – не виняток із загального правила. Історія нам за свідка: багато служителів Божих ревнувало за Господом, ревнувало за Церквою, ревнувало за свої права й престиж настільки, що чинило протилежне тому, що належало робити. Якби Господь ревнував лише за справедливість, то чи послав би Він нам Спасителя? Настав час спрямувати ревності у справжнє русло – русло покаяння, прощення й любові.

Єдність усіх вірян – ось про що молився Спаситель в останню ніч

перед арештом, і нині християнство нічого так не потребує, як прийняття цього здійсненого Ісусом Христом єднання. Немає іншої підстави для єднання, крім належної Самим Господом Богом. Ця основа – Ісус Христос. І якщо перші учні знали Ісуса за тілом, то нині ми знаємо Його тільки за Духом і за Його Словом. Ми ніколи не прийдемо до розуміння нашого єднання, якщо не цінуватимемо Слово Його так само, як усі судді цінують заповіт, віддаючи йому перевагу над будь-якими іншими листами й переказами. Ми ніколи не прийдемо до єднання, якщо не згадаємо первісний мінімум віри, вироблений першими учнями, і якщо «слабких у вірі» не прийматимемо «без суперечок про погляди».

і головним чином тому, що спиралися на справедливість, а не на любов. Мій гріх того ж чину і скоєний під час сильної прикрости, що засліпила мій духовний погляд. Господь знає мої тяжкі переживання, боротьбу внутрішню і боротьбу зовнішню. Я дуже гостро усвідомлюю свій гріх і ні від кого цього не приховую. Я випив свою чашу гіркоти до дна для свого ж одужання. Господь повернув мені і мир, і радість спасіння. Одне засмучує: багато хто із засмучених мною не може щиро простити мені, тримаючись правди закону більше, ніж правди любові. Це і є причиною того, що вони самі не можуть дійти миру та радості.

За цей час я дізнався, що три сили регулюють життя як окремої людини, так і всього суспільства: любов, закон і зло. Любов є цінність як така. Закон цінний тому, що точно вказує спрямування до любові та межу зла. І, нарешті, зло є щось, що не містить у собі любові, яке не має жодної цінності, якщо не вважати його відплатою за порушення закону любові. Закон і любов на боці

Я ДІЗНАВСЯ, ЩО ТРИ СИЛИ РЕГУЛЮЮТЬ ЖИТТЯ ЯК ОКРЕМОЇ ЛЮДИНИ, ТАК І ВСЬОГО СУСПІЛЬСТВА: ЛЮБОВ, ЗАКОН І ЗЛО.

Якщо апостол Павло у 8-му розділі Послання до римлян докладно перераховує все те, що не може відлучити нас від Божої любові, то з такою ж упевненістю ми можемо стверджувати, що ніщо не може відлучити нас від любові одне до одного: ні національність, ні мова, ні форма одягу, ні різниця звичаїв, церемоній, традицій, ні різниця в розумінні тих чи інших текстів Священного Писання, які не мають головного і практичного значення в питаннях спасіння чи вираженні любові до Бога й людей. Воістину християнський девіз нашого журналу: у головному – єдність, у другорядному – воля, у всьому – любов.

Ми всі згрішили проти любові, усі до одного, від малого до великого,

Господа. Порушення любові й закону карається совістю, людьми та Богом. Якщо ми втечемо від перших двох, то від Третього не сховаємося.

Люди закону – холодні, люди любові – гарячі, люди зла – жорстокі. Між людьми закону та людьми любові завжди є антагонізм і змагання. Це два полюси, і від них – і вітри, і дощ благословення, і колосіння збіжжя на Господній ниві. Зло, як і бур'ян, однаково успішно процвітає як на нивах одних, так і інших. Форми зла різноманітні, і боротьба з ним тяжка. Найдоступніша й найуспішніша боротьба зі злом відбувається в серці. Лише здобувши перемогу у своєму серці, можна вирушати на допомогу іншим. Але як часто ми вагаємося

між законом і любов'ю, не знаючи, як учинити, щоб і закон був виконаний, і любов не постраждала?!

У людей закону менше різних хвилювань, їм гарантовано спокійніше життя, їм надають більше довіри та поваги. Людям любови гарантія спокійного життя не дана навіть Самим Господом, бо Він сказав: «Раб не більший за пана». Поваги та довіри до них дуже мало. За життя вони завжди були та й будуть виразкою суспільства. Вони завжди будуть зневажені, а з погляду натовпу – дурними й непрактичними в житті людьми.

Я дуже поважаю людей закону, якщо вони справедливі та неупереджені, але все ж таки більше люблю цих «непрактичних» щодо власних інтересів людей. Вони завжди були першими там, де потрібна швидкість, рішучість і готовність жертвувати. Іншим часом їх ніхто не бачить і не чує.

Помилки роблять і законники, і люди любови. Законники завжди підшукають статтю закону, що виправдовує їх, а людина любови схилиться перед законом і зійде на вогнище.

Здолавши свій життєвий шлях, я, мов блудний син, розгубив багато, але все ж таки дещо і придбав, чого не купиш за гроші й чого

теоретично не вивчиш, це – гіркий досвід. Я був гарячий, але щирий у всіх своїх переживаннях, і Господь провів мене через жахливі страждання і дарував абсолютний мир, який ніхто вже не забере. У мене тепер немає гіркоти за осміяння і немає образи на когось, бо все приймаю як з руки Божої.

Аналізуючи різницю духовного порядку в розумінні і тлумаченні Слова Божого, ми помітимо тенденцію духу «світу цього» в освяченні своїх людських заповідей, традицій, своїх слабкостей та недоліків і водночас тенденцію до порушення, зміни, повної ліквідації встановлених Господом заповідей, звичаїв та ухвал. Це і є те, що може бути названо духовною заціпенілістю чи сном.

Але тепер – час пробудження, час протерти очі й побачити істину. Тепер – час обмивання та вибілення церкви. Тепер – час згадати стару, незмінну міру Господню, бо вона вчора, сьогодні й навіки та сама.

Господь Бог наш – великий Архітектор. Висок і міра Його незмінні. Церкві надано право за певних обставин дещо і зв'язувати, і розв'язувати. Усі, хто воює за правду та чистоту християнської церкви, повинні відступити на висхідні позиції першоапостольської церкви та її практик. В оцінці й переоцінці

потрібно керуватися мудрістю і любов'ю, бо кожна місцева церква має також багато чудових звичаїв і традицій, які є її особистою окрасою та славою у здоровому змаганні всіх церков у всьому доброму та прекрасному.

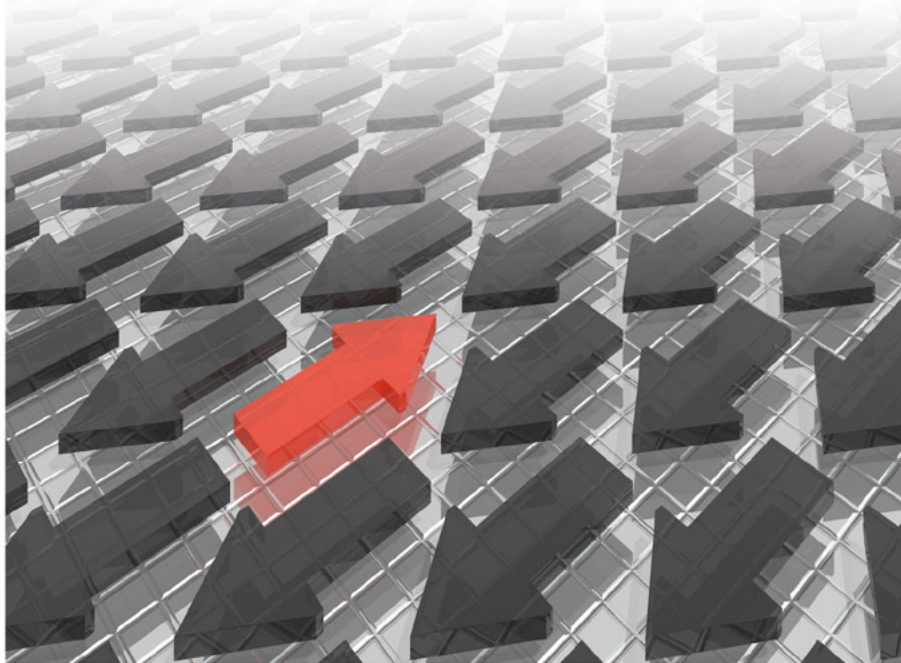
Говорячи про змагання, варто торкнутися духовної свободи для змагання, бо де немає духовної свободи, там немає і духовного прогресу.

Господь щадив мене і повільно відкривав мені очі, показуючи Своє довготерпіння і любов. Він дозволив гріхам і беззаконням моїм атакувати мене, і вони, наче хвиля за хвилею, ішли на мене. Я був зламаним і знищеним. Я бачив, що за справедливістю ми всі мали б загинути, але тільки милосердя і довготерпіння Боже ще тримають нас. Господь показав мені, що ми повинні вправлятися не тільки у вірі, справедливості, а й у любові й терпінні, особливо там, де не бачиш ні віри, ні справедливості, ні добрих «плодів праведности».

З моєю прямою і темпераментом мені часто важко боротися з собою, але я не бачу іншого шляху до перемоги, як тільки продовжувати цю боротьбу зі своїм темпераментом і «кодексом справедливості». Наш Господь Ісус дав нам приклад боротьби й перемоги над хибною справедливістю. Апостоли і в житті, і в смерті показали такі приклади. Нам залишається тільки йти їхніми шляхами.

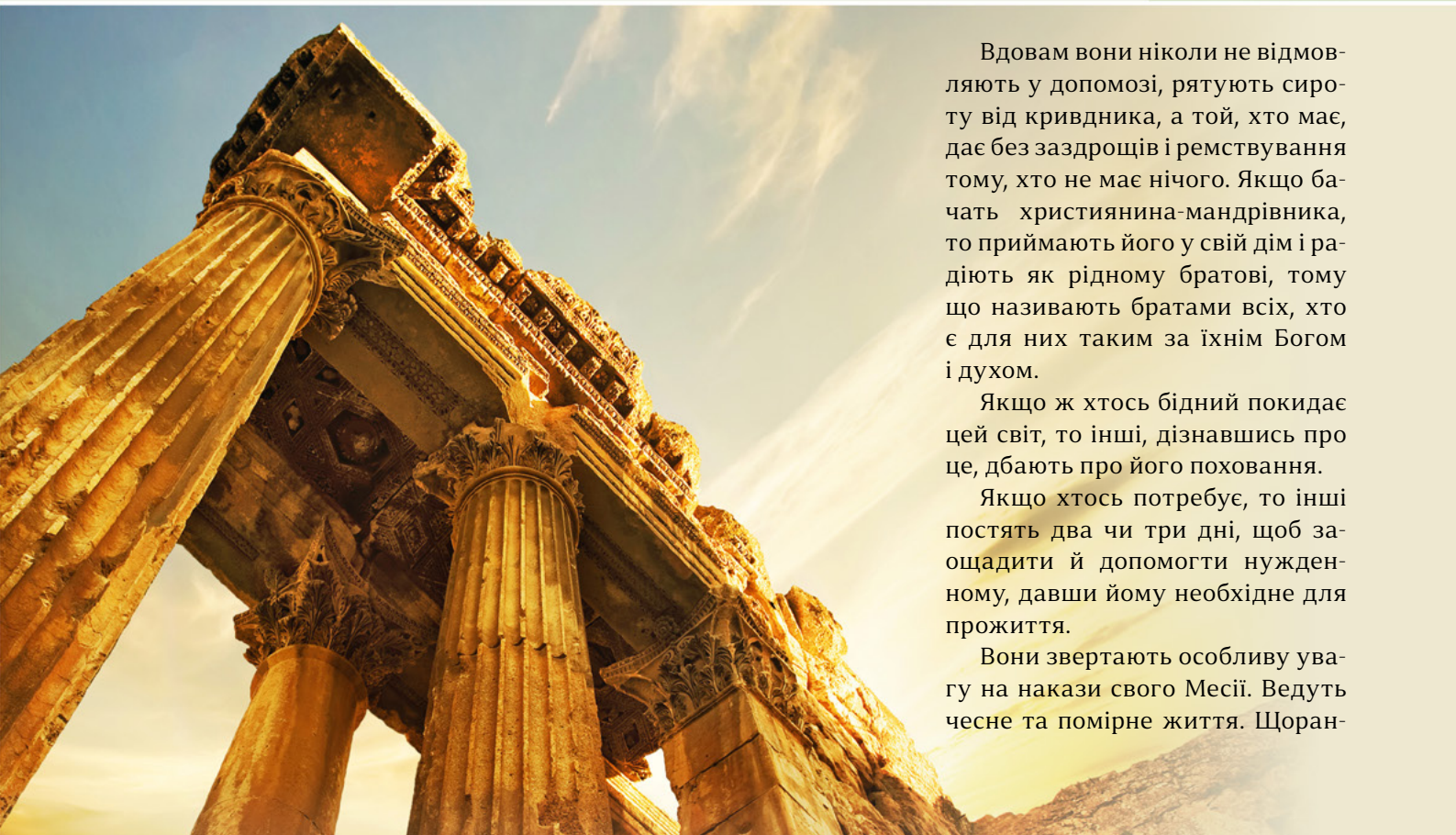
Християнству сьогодні пропонують два шляхи: шлях закону та шлях любови. Ставши на шлях закону, ми маємо духовно озброїтися «до зубів» і бути нещадними. На шляху любови ми повинні тренуватися в колосальному терпінні й зодягтися у «всеозброєння Боже», і, як наші попередники – апостоли, мученики та мужі віри, – бути готовими на великі жертви.

То яким шляхом нам іти? Звичайно, шляхом християнської любови!

Адам ДАУДІС

ХРИСТИЯНИН

Римський імператор Антоній Пій (86–161 рр.) під час свого правління у другому столітті від Р. Х. наказав грецькому вченому та історику Аристиду дослідити життя й побут християн і зробити звіт про життя й віру цих людей.

Виконавши доручення, Аристид повернувся до імператора з таким повідомленням:

«Ці люди знають живого Бога й вірять у Нього як у Творця неба та землі, що в Ньому все й від Нього все виходить; від Нього вони отримали накази й закони, які намагаються побожно зберегти, чекаючи на новий, кращий прийдешній світ. Тому вони не порушують вірності шлюбу й уникають розпусти. Також вони не вимовляють неправдивого свідчення і не бажають того, що їм не належить. Якщо християни є суддями серед народу,

то судять справедливо. Вони роблять добро всім своїм сусідам і не поклоняються ідолам, які мають людський образ.

Чого вони не люблять самі, того не чинять іншим. Засмучених і страждених вони втішають і роблять друзями; вони добрі і до друзів, і до ворогів.

Їхні дружини, о цезарю, чисті, мов діви, їхні дівчата скромні та цнотливі. Їхні чоловіки ухиляються від будь-якого незаконного співжиття, від усякої нечистоти, сподіваючись на відплату, яку вони думають здобути в іншому світі.

Щодо їхніх слуг, служниць і дітей, то християни з любови до них переконують їх також стати побожними, і коли ті стають такими, то називають їх братами. Їхнє життя скромне й бездоганне. Обману серед них не знайдеш, і вони люблять одне одного.

Вдовам вони ніколи не відмовляють у допомозі, рятують сироту від кривдника, а той, хто має, дає без заздрощів і ремствування тому, хто не має нічого. Якщо бачать християнина-мандрівника, то приймають його у свій дім і радіють як рідному братові, тому що називають братами всіх, хто є для них таким за їхнім Богом і духом.

Якщо ж хтось бідний покидає цей світ, то інші, дізнавшись про це, дбають про його поховання.

Якщо хтось потребує, то інші постять два чи три дні, щоб заощадити й допомогти нужденному, давши йому необхідне для прожиття.

Вони звертають особливу увагу на накази свого Месії. Ведуть чесне та помірне життя. Щоран-

ку і щогодини, згадуючи Божу милість до них, вони славлять Творця й дякують Йому. Також вони завжди дякують за їжу та пиття. І якщо хтось із вірних помирає, вони радіють і дякують Богові. Тіло небіжчика вони супроводжують так, ніби померлий просто перейшов у краще місце.

Якщо у когось із християн народилася дитина, вони славлять Бога. І якщо трапляється, що дитина вмирає, вони знову дякують Богові, що дитина пройшла цей світ, не торкнувшись гріха. Якщо вони дізнаються, що хтось із їхніх членів помер відступником, то гірко плачуть, адже той отримує покарання».

Брати і сестри, молімо Господа, щоб Він допоміг нам усім жити гідно звання християнського.

З журналу «Віра і життя», 03/1981

Де Дух Господній, — там воля.

2 Кор. 3:17

Воля — це просте, але водночас дещо суперечливе слово. Абсолютної волі в цьому світі не існує, тому саме вираз — «абсолютна воля» — не має сенсу. Слово «воля» означає: свобода, простір, можливість діяти по-своєму, відсутність сорому, неволі, рабства чи підпорядкування чужій свободі. Якщо висловитися простіше, це — звільнення від обмежень, що в цьому світі в принципі неможливо, оскільки справжня воля завжди обмежена, відносна, порівняльна.

На запитання: що таке воля? — можна отримати безліч різних і часто суперечливих відповідей. Наприклад, ув'язнений у місці позбавлення волі може відповісти так: «Я хотів би не бути обмежений стінами своєї камери, стінами тюремної будівлі й огорожею тюремного двору». Багато молодих людей, які

живуть у батьківському домі, може висловити своє бажання бути вільними від батьківського контролю над їхніми витратами, над їхнім «вільним» часом, над колом друзів. Майже всі робітники, які працюють на компанію або мають власний бізнес, бажають якнайшвидше досягти пенсії, щоб бути вільними від багатьох зобов'язань. Та й військовослужбовці хотіли б бути вільними від багатьох сержантських та офіцерських наказів.

Абсолютна воля, власне, неможлива й у природі. Наприклад, у фізиці існує таке поняття як вільне падіння. Його швидкість — близько 10 метрів за секунду. Що ж таке вільне падіння? Це явище, коли якесь тіло, що нічим не підтримується, летить донизу. Але чому саме донизу, чому не вбік чи вгору? Спрацьовує тяжіння Землі. У такому разі, яке ж це «вільне» падіння, якщо й воно обмежене

тяжінням планети? Закон є закон, через нього не переступиш.

Так і в космосі — як у ближньому, так і далекому — не може бути вільного руху. У космічному кораблі або на борту космічної станції хоч і не так, як на поверхні Землі, але все ж таки діє тяжіння планети: з кожним витком на орбіті станція дедалі більше наближається до земної поверхні. Водночас вона разом із Землею на космічній швидкості обертається навколо Сонця. Отже, немає абсолютно вільного руху. Усе в цьому світі кудись рухається «не з власної волі», підкоряючись законам, встановленим Творцем.

А як справи в духовному світі? Чи є там воля? Чи там теж усе підпорядковане чийсь свободі? Так само, як і в цьому світі, у духовному світі тимчасово існують дві волі, дві сили: добро і зло. Але не завжди так було. Дух Божий, Дух

Люцифер, не зародилися гордість і небажання бути покірним своєму Творцеві. Він вирішив у серці своєму: «Зійду я на небо, повище зір Божих поставлю престола свого, і сяду я на горі збору богів, на кінцях північних, підіймуся понад гори хмар, уподібнюсь Всевишньому!» (Іс. 14:13–14). До того моменту не було зла в Божому творінні, але згодом воно посялося в серця інших ангелів, а потім – і в серця людей. Так зародилося й поширилося зло у Всесвіті, і не Бог є його причиною.

Бог Отець бажає Своєму творінню лише добра і творить його постійно. Коли Господь створив людину, Він дарував їй досконалу

літ і тридцять, та й сина породив за подобою своєю та за образом своїм, і назвав ім'я йому: Сиф» (Бут. 5:3).

«Так-бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Ів. 3:16). Син Божий Ісус Христос здійснив наше спасіння на Голгофському хресті і, зійшовши на Небеса, послав Духа Святого до нас, щоб повернути нам втрачену волю. Святе Письмо говорить: «Коли Син, отже, зробить вас вільними, то, справді, ви будете вільні» (Ів. 8:36), і ще: «Де Дух Господній, – там воля» (2 Кор. 3:17). Таким чином, уся Божественна Трійця бере

АТНЕ ННЯ ВОЛІ

любви й добра – споконвічний, безпочатковий Дух. Біблія говорить: «Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього. І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» (Ів. 1:3–4). Бог Творець створив світ духів і світ людей досконалими, і в Своїй любові наділив кожен дух і кожну людину вільною волею, свободою вибору. Воля Божа на сторінках Біблії визначена як «добро, приемність та досконалість» (Рим. 12:2). Це означає, що Бог не лише бажає, а й робить усе добре у Своєм творінні. Неправий той, хто намагається перекласти на Бога відповідальність за зло. Творець не чинив зло, а зробив усе досконалим, як написано: «І побачив Бог усе, що вчинив. І ото, – вельми добре воно!» (Бут. 1:31).

Усе було чудово до того моменту, поки в серці одного з високоповажних ангелів, херувима, на ім'я

свободу, давши тільки одну заповідь: «І наказав Господь Бог Адамові, кажучи: “Із кожного дерева в Раю ти можеш їсти. Але з дерева знання добра й зла – не їж від нього, бо в день їди твоеї від нього ти напевно помреш!”» (Бут. 2:16–17). Ця заповідь не була забороною, а застереженням, на кшталт того, як люблячі батьки не дозволяють своїм маленьким дітям грати з предметами, що можуть завдати шкоди. Порушивши цю заповідь, перші люди Адам і Єва не лише самі втратили свободу, а й усім нащадкам передали це «у спадок». Чи й більше, послухавши змія, наші прабабки мимоволі підкорили свою волю ворогові своїх душ, якого Біблія називає «змій великий, вуж стародавній, що зветься диявол і сатана, що зводить усе-світ» (Об. 12:9). Це рабство передається всім нащадкам Адама та Єви, як написано: «І жив Адам сто

участь у визволенні не тільки людини, а й усього творіння, як написано: «Бо створіння покорилося марноті не добровільно, але через того, хто скорив його, в надії, що й саме створіння визволиться від неволі тління на волю слави синів Божих» (Рим. 8:20–21).

Стан волі – це коли людина може робити все, що їй подобається і що вона любить. Коли Дух Господній оселяється в серці людини й наповнює її Божою любов'ю, тоді вона, звільнившись від волі свого ворога, бажає робити лише добро. Це блаженний стан – уподібнення Христу, стан істинної волі, яку може дати лише Бог.

Хай буде Йому за це слава!

Олександр ЗАЙЦЕВ

Петро ПАВЛЮК – відомий християнський журналіст, письменник, проповідник, душеопікун. Маючи гіркий досвід алкогольної та окультної залежності, Петро став християнином і присвятив своє життя допомозі людям, які прагнуть отримати звільнення. У нашому видавництві вийшла його книжка «Третього не дано».

ТРЕТЬОГО НЕ

Петре Аркадійовичу, розкажіть трохи про вашу сім'ю та служіння.

Ми з моєю прекрасною дружиною Юлією виховуємо шістьох дітей. Старша донька навчається в університеті. П'ятеро хлопчиків – ще школярі. Усі діти служать у місіонерській церкві ЄХБ «Джерело життя» у Житомирі. Я є відповідальним за організацію вивчення Біблії для людей зі світу. Щотижня разом із синами ми проводимо біблійні уроки, які зараз відвідують понад ста житомирян і тимчасових переселенців. Дехто з них уже покався і прийняв хрещення. Окрім цього, я займаюся душеопікою. Регулярно проводжу семінари на теми: «Біблійні концепти душеопіки», «Істина звільняє», «Турбота про емоційно травмоване серце» тощо. Також разом зі старшим сином Іллею проводимо семінари «Подолання

лиха» та «Зцілення душевних ран», розроблені Інститутом зцілення травм (Trauma Healing Institute) при Американському біблійному товаристві. Вони працюють у понад ста країнах, проводячи семінари ста двадцятьма мовами. Ці програми створені для допомоги людям, які мають фізичні, емоційні чи душевні травми, спровоковані різними причинами. У нашій країні вони зараз особливо потрібні внаслідок воєнних дій. Разом із дітьми ми також беремо активну участь у проведенні літніх дитячо-підліткових християнських таборів.

У своїй книжці «Повернення до життя» ви відверто розповідаєте про перипетії власного життя, нескінченні спроби здобути свободу і, зрештою, повернення до нормального життя. Як ви

вважаєте, чому люди потрапляють в алкоголь-не, наркотичне чи окультне рабство?

У залежність від психоактивних речовин (ПАР) та окультизму люди потрапляють через неблагополучне дитинство, погану спадковість, з цікавості, через недосвідченість і з багатьох інших причин. Немає однієї загальної причини. Фактично існують десятки чинників ризику, які відіграють роль у виникненні рабської залежності. І впливають вони на кожну людину по-різному. Хтось звинувачує в цьому генетику, проблеми в сім'ї чи стреси на роботі. Частка правди в цьому є, адже саме сукупність соціальних, біологічних і психологічних факторів можуть стати причинами вживання алкоголю та інших ПАР. На це впливає і спільнота друзів, які регулярно п'ячать, вживають наркотики чи захоплюються езотерикою. Це може бути поганий вплив батьків, однолітків та інших прикладів маскультури, героїв фільмів і книжок, які стають зразками для наслідування. У дітей з надмірною батьківською опікою чи з дефіцитом любови й уваги дорослих, а також за наявності дитячих травм, насильства в сім'ї схильність до залежності вища.

Психологічні причини алкоголізму виявляються в тому, що людина не впевнена в собі, не задоволена життям, тривожна, схильна до депресій, не може

слабкою волею. І звільнитися можна, лише зробивши певне зусилля.

На жаль, у залежність від алкоголю та інших психостимуляторів потрапляють співробітники багатьох силових відомств, лідери зі світовою популярністю. Зараз під час війни п'ячить навіть той, хто зазвичай не вживав алкоголь. Практика усіх воєн показує, що під час самої війни гине приблизно втричі менше її учасників, ніж згодом, після її закінчення. Відбувається це з різних психічних причин, зокрема і через сформовані залежності.

Сучасна культура надає поняттю «сила волі» майже містичний статус. Численна кількість книжок і блогів пропонують способи «збільшення самоконтролю» або навіть «збільшення сили волі». Однак мало хто знає про нові дослідження, які показали, що силу волі або самоконтроль слід розглядати не просто як силове придушення раптових бажань, а як процес комплексного ухвалення рішень, пов'язаних безпосередньо з переконаннями. Ще один аспект самоконтролю – емоційне самоуправління. Відомо, що прагнення керувати емоційним станом за допомогою грубої сили приречене на поразку. Управління емоціями включає різні навички: перенесення уваги (відволікання), можливість терпіти й перечікувати негативні емоції, зміна переконань, створення нової реальності. Усе це є у християнстві й вимагає нашої активної участі для перетворення на Божий образ.

ДАНО

Чи завжди алкогольна або ж інша залежність ідуть крок у крок з окультною залежністю?

Будучи створеними Отцем Небесним, ми залежні за визначенням. Якщо ми не залежимо від Бога, то залежимо від князя цього світу – сатани. Господь створив

самореалізуватися, розв'язувати проблеми, отримувати задоволення здоровими методами. Також якщо людина колись пережила тяжку травму, вона з більшою ймовірністю стане залежною. У такий спосіб люди намагаються придушити біль від травматичних спогадів за допомогою ПАР. Головною біологічною причиною алкоголізму вважають спадкову схильність. Ризик зловживання алкоголем вищий для людей, чії батьки чи інші близькі родичі мають такі проблеми.

Багато хто говорить, що в залежність потрапляють тільки люди зі

людину з потребою пізнання. Будучи незадоволеною правильним, біблійним шляхом, ця пізнавальна потреба потрапляє під демонічний контроль і використовується в руйнівних цілях. «Усяка неправда – то гріх» (1 Ів. 5:17). Тому, маючи небіблійні переконання, ми поступаємося брехні, за якою стоїть її батько – сатана. Під владою сатани перебувають усі безбожні люди й та частина християн, яка не опирається, а ігнорує сатану, надаючи йому місце для дій. Адже пасивність – це найкращий ґрунт для ворога душ людських. Невігластво й пасивність щодо духовного світу – страшніша небезпека, ніж окультизм, який є ступенем зневіри й обману, спробою проникнути в духовний світ «з чорного ходу». Це внутрішнє бажання досягти божественності і примарного Едему, несвідома туга за втраченим раєм. Алкоголь – це найпростіший спосіб зміни свідомості людини та залучення її в залежність від окультизму. Втрата контролю над свідомістю відчиняє двері для демонічного впливу.

Чи може людина, яка потрапила в рабство, здобути свободу?

Періоди перебування в нетверезому стані зробили з мене раба алкоголю та хімічних препаратів, що давали короточасний «кайф», за яким неминуче слідувало важке похмілля. Звільнення від такої залежності сталося не через лікування, на яке більшість алкоголіків покладає надії. Справжня свобода прийшла після усвідомлення власного безсилля, нездатності змінити свій стан і рішення звернутися по допомогу до Господа Бога. Коли людина усвідомлює, що не може нічого змінити, тоді набуває чинності Сила, яка починається там, де закінчується наше розуміння.

Звернення до Бога через Ісуса Христа – це реальний вихід із багатьох глухих кутів життя, в які ми потрапляємо за власною наївністю та самовпевненістю. Бог любить нас не тому, що ми цього заслужили. Він завжди готовий відгукнутися на наше звернення й надати вчасну допомогу.

Яким чином людина може отримати реальну свободу від влади сатани та інших залежностей у своєму житті?

Необхідно звернути увагу, що, на відміну від діявола, який обманом намагається контролювати діяльність людини, Бог не примушує нас до будь-яких дій, а дає можливість зробити свідомий вибір. Щоправда, для цього необхідно протверезіти. Адже хоч би якими непередбачуваними й антисоціальними ставали дії п'ятика, його свідомість не розчиняється в алкоголі повністю. Усвідомлюючи своє моральне падіння, залежний страждає, почувачись винним. Хоч би яку маску він надівав, нерідко під нею ховаються сором, неправильна

самооцінка, навіть ненависть до себе. Найчастіше він щиро хоче змін, але не знає шляхів до них. Про це йдеться у книжці «Третього не дано».

Спочатку людині необхідно вирішити протверезіти й розібратися, чому вона використовує ПАР. Зазвичай, свої психоемоційні травми люди заглушають за допомогою хімічних препаратів, порно чи віртуальної залежності. При цьому залежність – не причина, а наслідок незадоволеної потреби чи стресу. Тому слід розібратися з основною проблемою. Якщо людина не спроможна зрозуміти, що з нею відбувається, то потрібно звернутися до християнського психолога, досвідченого душеопікуна, який допоможе розібратися з причиною залежності, зрозуміти кореневу брехню, якої слід позбутися за допомогою зміни переконань.

Адже в основі будь-якої залежності закладені помилкові переконання, уражене самолюбство, гордість, саможалість та інші плотські механізми, що призводять до заміщення природного задоволення хімічними потребами.

Останнім часом дуже багато людей, зокрема і християн, потрапляє в залежність від порнографії, від пов'язаних з нею збочень, від самозадоволення. Коли ж усвідомлюють, що «попалися», буває вже пізно: часто зруйновані сім'ї, розірвані стосунки з людьми, їм страшно подумати про вічність. Як можна допомогти таким людям?

Тут немає однозначної поради. Кожен випадок є індивідуальним і вимагає вказівки Святого Духа, щоб розібратися в демонічних впливах і звільнитися від них. Однозначно необхідно діагностувати, визнати і сповідувати всі епізоди гріховних моментів. Після покаяння слід розірвати й відкинути всі сексуальні, емоційні, духовні та будь-які інші гріховні зв'язки з людьми, тваринами тощо. Сфера хтивости перебуває під особливим контролем демонічних сил, діяльність яких спрямована

на розвиток і доступність сфери послуг порноіндустрії. Залежність від порно, мастурбації та інших сексуальних девіацій – це залежність від емоцій, які ми відчуваємо.

У сучасному світі емоції найчастіше придушуються, однак люди відчувають емоційний голод. Спроби зловити й утримати душевний «кайф» призводять до ментальної залежності. За допомогою думки, підкріпленої відчуттям, ми згадуємо попередні емоції та хочемо їх повернути. Тоді бажання стає непереборним і здобуває над нами владу, поки ми не задовольнимо його чи не відвернемося в бік чогось іншого. Найпростіше навчитися усвідомлювати свою емоційну прихильність, думки, які з нею пов'язані, і навчитися їх відпускати. Думку неможливо перемогти, її треба «полонити на послух Христові». Тобто наші зранені емоції потребують зцілення Ісусом Христом. Інакше на них паразитуватимуть біси, які відчувають запах крові. Навчившись це робити, з Божою допомогою ми зможемо подолати будь-яку залежність. Звісно, якщо захочемо. Адже багато людей відчуває від гріха насолоду, тому не прагне його позбутися.

З одного боку, залежність – це невиліковні психічні хвороби. З іншого боку, – будь-яка людина, якщо в неї ще не відбулися незворотні зміни мозку, може без титанічних зусиль звільнитися практично від будь-якої залежності. Тільки для цього їй, і її родичам (не меншою мірою) треба знати, від чого саме слід звільнитися з допомогою Господа.

Мені хтось казав, що наркоман, який реально отримав визволення, і через десять років може спокуситися. Чи це правда? Якщо так, то чим це пояснити і що з цим робити?

Зазвичай залежність виникає внаслідок задоволення природної потреби гріховним шляхом. Наркоман, алкоголік, людина з порно- або будь-якою іншою залежністю в минулому через певні причини може зірватися не тільки через п'ять, десять, а й через тридцять, і навіть п'ятдесят років утримання. Слід розібратися й усунути ці причини. Спокуси будуть завжди. Потрібно зрозуміти, чому це сталося. Цьому завжди є причина.

Яку пораду ви дасте читачам, які прагнуть отримати звільнення?

Усім читачам, які вже навернулися або ж іще не навернулися до Бога, я можу поради одне: для звільнення від залежності потрібно визнати своє безсилля, усвідомити необхідність цілковитого звільнення, ухвалити рішення та звернутися по допомогу до Ісуса Христа. При цьому бажано мати хорошого духовного наставника, який допоміг би у звільненні чи мінімізуванні наслідків колишніх гріхів. Адже при наверненні й покаянні Господь прощає нам гріх як стан і ті гріхи, в яких

ми каємося. Однак через свою непоінформованість ми й далі можемо мати нерозірвані гріховні зв'язки, продовжувати грішити несвідомими й несповіданими гріхами. Щоб отримати цілковите звільнення, потрібно сповідати й залишити всі колишні гріхи й іти шляхом освячення.

Спасибі за бесіду. Мудрости, сил і радості у служінні Богові та Його народові!

**Запитання ставив
Вальдемар ЦОРН**

СЛІДАЧ

Твоїх слігів не вигно (пс. 77:20).

(пер. Р. Турконяка)

Кожна людина, яка живе в цьому світі, залишає по собі сліди. Вони можуть відбиватися на болоті, на мокрому піску, на свіжому снігу. Такі сліди добре помітні, але недовговічні – їх або затопчуть випадкові перехожі, або змиють сезонні дощі, або ж розтануть під теплими променями сонця.

Один мій старий приятель казав: «Добре йти стопами батьків, якщо вони залишають сліди». При цьому мав на увазі, що якщо батьки досягли успіху в житті, зробили кар'єру, обросли корисними зв'язками, тоді навіть ледачий

і нерозумний син виб'ється в люди, досягне успіхів і, можливо, далеко піде. Сліди такої людини ведуть до розважальних закладів – у нічні клуби, ресторани, стадіони тощо.

А є й інша категорія слідів. Вони сповнені життя, змісту й сенсу. Мати Тереза, засновниця Ордену Милосердя, майже 70 років свого життя присвятила жебракам, хворим і знедоленим. Хоча найбільшу частину свого життя жінка провела в Індії, сліди її чернечого служіння навіки відбиті в понад 120 країнах світу.

Сліди Девіда Лівінгстона простяглися на десятки тисяч кілометрів

африканським континентом, де, швидко вивчаючи мови місцевих племен і народів, він навертав людей у християнство разом з їхніми вождями та ватажками. Ні хвороби, ні голод, ні серйозне поранення, завдане йому левом, неспроможні були зупинити дослідника й місіонера. Він переходив пустелі та болота, форсував бурхливі річки, долав труднощі та поневіряння, наворачтаючи африканців до християнської віри.

Хадсон Тейлор наполегливо молився, щоб Господь утвердив його в покликанні стати місіонером у Китаї. Щиро вірячи, що Бог

готує пробудження в цій країні, Тейлор, не завершивши медичної освіти, кропіткою працею вивчив ієрогліфи і двадцятилітнім незрілим парубком відплив у далеку незвідану країну. Ні смерть любої дочки, ні підірване власне здоров'я, ні погрози смерті не послабили його жертвоне служіння. За більш аніж півстолітню безкорисливу працю зусиллями заснованої ним місії до Бога навернулося понад 125 тисяч китайців.

Але є і третя категорія слідів. Це сліди патронів, снарядів, тілесних ран, невимовного людського горя, нестерпних душевних мук і безглуздої передчасної смерті. Згарище на місці будинку, вирва на дитячому майданчику, руїна на місці школи – це теж сліди: сліди гнітючої ненависти, середньовічного мракобісся, неприхованої зневаги до людського життя. Це їдка кислота змученої безпорадності, самогубного божевілля та незмивної багаторічної ганьби.

«Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю! Я даю вам не так, як дає світ. Серце ваше нехай не

тривожиться, ані не лякається!» (Ів. 14:27). Нехай ці слова нашого Спасителя будуть оливою та бальзамом для кожної змученої душі, яка пізнала пекучий біль невинної втрати, гірку долю розставання з близькими, жажливу втрату затишного миру домівки.

Хоч би де з'являвся наш Господь, Він неодмінно залишав сліди. Це могли бути сліди на воді, у пустелі, у горах, у Гетсиманському саду. Залишав сліди на шляхах до будинків Закхея, Яїра, Симона, Марти й Марії. Шерхіт Його кроків пам'ятає каміння Єрихона та Віфсаїди, Віфанії та Капернаума. Його сліди навіки застигли біля могили Лазаря та біля Голгофського хреста, залишилися в душі Марії з Магдали та самарянки біля крилиці. І, нарешті, сліди Його діянь простягаються в усі кінці неосяжного всесвіту.

Усі християни, які слідують за Ісусом, ідуть незримими слідами, зрошеними потом і кров'ю. Їхня гулка, чутна в усьому світі хода веде до кінцевого пункту Його земного життя – до гори Голгофи.

Любий друже! Хоч би якої ти був національності, походження чи звання, якщо обсипали тебе бомби та снаряди, якщо від твого житла не залишилося сліду, якщо твої близькі поїхали, загинули чи безвісти зникли, якщо все, що тобі любо та свято, зневажено, зганьблено, розчавлено, твоє сьогоднішнє життя – твоя голгофа.

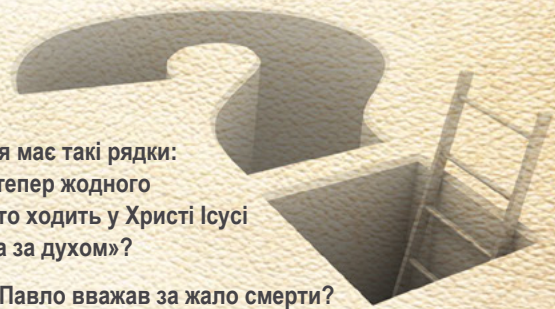
Якщо йдеш слідами свого Господа, тоді нехай твоєю розрадою буде те, що Ісус Христос прийшов ослабленим, щоб дати тобі силу; зраненим, щоб ти зцілювся; був увінчаний терновим вінцем, щоб вручити тобі вінець слави. Він прийняв болісну смерть і переможно воскрес, щоб дати тобі перемогу, щоб світло засяяло над пітьмою, щоб добро перемогло зло, щоб знайти для тебе, поки ти на цій сумній землі, нев'януче вічне життя. Усі ці дії Господа Ісуса – сліди Його незримої стопи, непідвладні бурям, потрясінням і неблаганній течії часу.

Олександр СИБІЛЬОВ

КІЛЬКА ЗАПИТАНЬ ДО ЧИТАЧІВ БІБЛІЇ

1. Про кого вперше згадується в Біблії, що він «знайшов милість у Господніх очах»?
2. Що сталося з Маріам, яка разом з Аароном дорікала своєму братові Мойсею?
3. Хто сподівався, що Йов після втрати всього зречеться Бога?
4. З чим порівнює пророк Ісаїя нашу праведність?
5. Що зробив Ісус одразу після промови Нагірної проповіді?
6. Хто вирішив убити Лазаря, бо через нього багато хто почав вірувати в Ісуса?
7. Яке послання має такі рядки: «Тож немає тепер жодного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі не за тілом, а за духом»?
8. Що апостол Павло вважав за жало смерті?
9. Хто сказав, що Ісус прибив до хреста рукописання, яке було проти нас?
10. Кому апостол Павло писав: «Змагай добрим змагом віри, ухопися за вічне життя»?

(Відповіді на сторінці 31)

— СШВ —

Автобус прийшов напро-
чуд вчасно. Передні д-
вері старенького автобуса
з гуркотом відчинилися,
і на сніг висипав натовп, почервоні-
лий від тісноти й задухи. Більшість
одразу ж попрямувала до ринку, що
розчахнув свої широкі ворота на-
впроти зупинки.

Лідія захвилювалася: невже не
приїхала? І тут вона полегшено зітх-
нула, побачивши, як Софія Хаїмівна
останньою виходить з автобуса.

– До церкви дві зупинки на міс-
цевому автобусі, – після короткого
привітання сказала Лідія. І запита-
ла: – Зачекаємо на автобус чи пішки
пройдемося? Час ще є.

– Я залюбки трохи пройдуся, –
відповіла Софія Хаїмівна, заправля-
ючи під норкову шапку густе сиве
волосся.

Зійшовши на тротуар, що лед-
ве виднівся під товстим пластом
утрамбованого снігу, жінки попря-
мували до центру.

Лідія, шкільна вчителька музики
та регент церковного хору, колись

у консерваторії навчалася в Со-
фії Хаїмівни. Лідія дуже поважала
свою викладачку й намагалася під-
тримувати з нею зв'язок. Буваючи
в обласному центрі, вона іноді до неї
зазирала. То варення завезе, то сме-
таною чи свіжим сиром почастує
(сусіди тримали трьох корів і охоче
з нею ділилися). Це було в 90-х ро-
ках, що отримали назву «буремні»,
і не всі встигли перелаштуватися на
новий спосіб життя.

У класі Лідії половина учнів зро-
стала в християнських родинах.
Вона звернула увагу, що ці діти
дуже відрізнялися від інших. Лі-
дії стало цікаво. Познайомилась із
батьками, пішла з ними до церкви...
Тепер вона керує церковним хором.

Відвідуючи Софію Хаїмівну, при-
нагоді Лідія розповіла про зміни,
що відбулися в її житті, і запросила
в церкву послухати спів хору, спо-
діваючись, звичайно, що та почує
набагато більше. Софія Хаїмівна
напрочуд легко погодилася. Навіть
слово «баптисти» її анітрохи не від-
штовхнуло.

Ішли мовчки. Під ногами рипів
сніг. У повітрі закружляли сніжин-
ки й повіяв вітер.

– Хоч би заметіль не почалася, –
порушила мовчання Софія Хаїмів-
на. – Я люблю заметілі, але не тоді,
коли треба кудись їхати.

– Мені також зима подобається.
Усе вкривається чистим білим сні-
гом. Це так чудово! Дуже на наше
життя схоже...

Коли вони повернули до будівлі
з високим шпилем, Софія Хаїмівна
кинула на супутницю питальний
погляд.

– Раніше це був кінотеатр. Його
називали широкоекранним. Це був
єдиний у місті кінотеатр, де показу-
вали широкоекранні фільми, – від-
повіла Лідія й легенько торкнулася
ліктя супутниці.

До церкви звідусіль прямували
люди. Поодинці, парами, сім'ями...

Усадивши Софію Хаїмівну ближ-
че до центру великої зали, Лідія
рушила на хорівий майданчик.
Хористи захоплено обговорюва-
ли святкову програму. Знали, що

в їхнього регента сьогодні особливий день. Не дарма вони провели три додаткові репетиції.

Софія Хаїмівна з деяким здивуванням спостерігала, як поступово заповнюється зала: здебільшого – прості люди. У більшості чоловіків очі «підведені» вугільним пилом, вимити який вдавалося лише на пенсії.

І тут заспівав хор. «Свої очі зводжу я до гір», – одразу ж упізнала твір Софія Хаїмівна. Під час співу всі встали. Вона теж підвелася. За кафедру вийшов чоловік середніх років у костюмі, сказав вітальні слова та помолився. «Дивна молитва, – подумала вона, – такі прості слова, спокійний голос, ніби розмовляє з кимось поруч».

Що було потім, Софія Хаїмівна не дуже розуміла, але вставала і знову сідала на місце разом з усіма.

«А це Бортнянський. “Як славен наш Господь в Сіоні”», – мимоволі подумала Софія Хаїмівна. Після хору був загальний спів. Потім проповідь, яку зрозуміла наполовину, якщо взагалі зрозуміла. Богослужіння непомітно добігло кінця.

– Маєте час зі мною пообідати? – запитала Лідія вчительку. – Я недалеко живу.

– Так, залюбки, – погодилася та. Дорогою вони мовчали. Заметіль ущухла, але сніг падав густо. Було морозно та якимось ясно.

– Чи сподобалося наше богослужіння? – запитала за столом Лідія.

– Я вперше потрапила до баптистів. Усе інакше, ніж я собі уявляла. Але так, мені сподобалося.

– А що найбільше? – допитувалася Лідія. Було помітно, що відповідь для неї дуже важлива.

– Тільки не ображайтеся, будь ласка, Лідіє, але найбільше мені сподобався загальний спів. Коли запропонували заспівати, усі підвелися. Я теж. А сусідка праворуч раптом простягла мені пісенник і тримала його так, щоб я теж могла співати з усіма! «На Голгофському хресті, де текла безвинна джерелом святая кров...» Я на неї глянула – вона співає, очі заплющені, а по щоках сльози течуть. І я зрозуміла: Бог є! Вони Йому співають.

Провівши Софію Хаїмівну до зупинки й посадивши на автобус, Лідія помахала їй услід і попрямувала додому. І було незрозуміло: чи сніг танув на її щоках, чи це сльози...

Вальдемар ЦОРН

ЧОГО НАС

ВЧИТЬ ЖИТТЯ

* * *

Вдячні учні дарували Сократу різні речі. Один нічого не мав і запропонував у подарунок себе в раби.

Сократ був зворушений цим і сказав:

– Я вдячний за такий щедрий подарунок і з радістю його приймаю, проте відразу дарую тобі свободу.

* * *

Учитель запитав дівчинку-християнку:

– Чи міг кит проковтнути Йону?

– Так, – відповіла вона.

– Ну, тоді доведи мені, – запропонував учитель.

– Я не знаю, як це сталося, та коли буду на небі, то розпитаю про це Йону, – сказала вона.

– А якщо Йона не на небі, а в пеклі?

– Ну, тоді ви його запитаєте, – відповіла дівчинка.

* * *

Якось до Каргеля прийшов християнин із проханням: – Іване Веніаміновичу, я хочу бути місіонером і готовий вирушити хоч край світу.

– Розкажіть про себе, про вашу родину, – попросив Каргель.

– Моя дружина поки що не у вірі...

– А діти?

– І діти також.

– Тоді я посилаю вас, любий брате, місіонером у вашу власну сім'ю.

* * *

Про перського царя Кіра розповідають, що якимось під час воєнних походів він узяв у полон князя, його дружину та дітей.

Коли бранців привели до царя, той запитав князя:

– Що даси мені за свою свободу?

– Половину царства, – відповів той.

– А якщо я ще й твоїх дітей звільню?

– Усе царство!

– А якщо я і твою дружину звільню?

– Віддам себе самого!

Сподобалася перському цареві відповідь князя, і він відпустив усю сім'ю без викупу.

Дорогою додому князь запитав дружину, чи звернула вона увагу на великодушність царя.

Однак жінка відповіла:

– Я бачила тільки того, хто ладен був віддати себе самого за мою свободу.

Як добре, коли діти Божі вчать дивитися тільки на Ісуса, Який не лише був готовий пожертвувати Собою за нашу свободу, а й здійснив це!

Анатолій РОМАНЮК

ІСТОРІЯ ОЛЕКСАНДРА

Я народився в Україні у звичайній родині. Навчався у школі та займався спортом. А в чотирнадцять років я вперше спробував наркотики й до сімнадцяти повністю від них залежав. У двадцять років я вже був одруженим, мав двох дітей і дружина чекала на третього. Я багато разів намагався кинути наркотики, проходив різні курси лікування, проте все безуспішно.

У двадцять два роки мені відмовили ноги. Я був прикутий до ліжка довгі місяці, але дружина виходила мене (не покинула), і я потихеньку почав ходити. Тепер я розумію, що то була Божа милість. Я був четвертою дитиною у своєї дружини... Рік я був чистим, але коли знову вільно пересувався, то з'явилися думки про наркотики й невдовзі до них повернувся.

2021 року ми з дружиною вирішили переїхати в Ізраїль, бо я єврей. Ми гадали, що так я зможу позбутися залежності. Та коли ми приїхали, зрозумів, що загину ще швидше, адже тут наркотики легше діставати, вони є будь-де. Я вживав їх цілий рік і, зрештою, опинився на вулиці, бо дружина більше не могла цього терпіти.

Одного разу я попросив дружину дозволити побачитися з дітьми, і ми зустрілися в Ашкелоні (де ми жили), недалеко від пляжу. Там до нас підійшов чоловік і запитав: «Ви нові репатріанти? Вам потрібна допомога?» Його звали Едуард, і він приніс нам кошик з продуктами.

Минув якийсь час, і я поїхав у Тель-Авів, де, як мені сказали, ще легше діставати наркотики. Опинившись там,

я зрозумів, що потрапив у моторошне болото, з якого вже ніколи не вибратися. Я спав на лавці, крав, не голився і не стригся.

Якось мої вуличні знайомі запропонували піти у християнську безкоштовну їдальню. Я не зовсім зрозумів, що то за місце, але пішов, бо був голодним. Мене привели у приміщення, де кілька людей роздавало їжу. Хтось грав на гітарі, інші щиро розмовляли з відвідувачами. Я був здивований, коли до мене відразу підійшов волонтер, запропонував чистий одяг і перев'язав гнійну рану на руці.

Потім ще один чоловік запропонував чашку гарячого чаю, і я раптом упізнав його – це був Едуард із Ашкелона! Він не впізнав мене, та я нагадав йому про нашу першу зустріч. Він був дуже радий мене бачити! Едуард розповів про своє життя, і коли він запросив мене в реабілітаційний центр, я вже твердо знав, що хочу там бути!

Уже півтора місяця я перебуваю в реабілітаційному центрі й маю серйозний намір присвятити своє життя Господу. Дружина рада, ходить зі мною в церкву й дякує Богові. Коли я озираюся на все, що сталося зі мною останнім часом, то бачу, наскільки необхідний «Авів» (так називається наш реабілітаційний центр): посеред глибокого й моторошного болота південного Тель-Авіва це острівце Божої любові, куди можуть прийти змучені й обтяжені душі та знайти порятунк і спокій.

Я дуже вдячний усім, хто там служить і не кидає нас, – тих, хто гине без надії.

БІБЛІЙНІ ІСТОРІЇ

Вальдемар Цорн

Немає у світі книги, важливішої за Біблію – Слова Божого. Але не всім вона зрозуміла, а дітям і поготів. Тому біблійні історії переказують у такій формі, щоб вони були зрозумілі й цікаві.

Що особливого в цій книжці? Вона – результат багаторічної праці тих, хто придумав і протягом кількох десятиліть складав і видавав дитячий християнський журнал «Стежинка».

Книжка ілюстрована талановитим молодим художником, який у кожен малюнок вкладав своє серце. Ми сподіваємося, що ви помітите це й матимете радість і благословення.

Ця книжка для тих, хто щиро бажає дізнатися про Бога, Ісуса Христа і спасіння, і містить 114 основних біблійних історій, які необхідні для розуміння Божого плану. Вона призначена для сімейного й особистого читання.

Тверда обкладинка. 240 сторінок.

ІСТОРІЇ ТІТОНЬКИ ТЕТЯНИ

Віра Кушнір

У видавництві Місіонерського союзу «Світло на Сході» вийшла чудова дитяча книжка відомої християнської письменниці Віри Кушнір.

Збірка оповідань складається з проникливих і водночас простих історій, які можуть трапитися будь з ким. Як здолати боязкість, знайти відданого друга або що робити, коли з тебе насміхаються... І хоча герої оповідань мають різні випробовування, та їх єднає велика Божа любов і безмежна віра у Спасителя Ісуса Христа.

Книжка призначена для дітей шкільного віку, учителів недільної школи та дбайливих батьків.

Тверда обкладинка. 192 сторінки.

«ХОЧУ ЗНАТИ»

У нашій церкві «Дім Архітектора» є сестра. Звати її Ірина Шмонько. Її чоловік Олег зараз очолює в церкві соціальне служіння біженцям. Щонеділі туди приходять майже три сотні людей, яким розповідають Євангеліє та видають продуктову допомогу.

Ірина працює в лікарні. У тому ж медзакладі вахтеркою працює жінка, яка прийняла у свій дім біженця-інваліда з ДЦП з Херсона. Йому 27 років, звуть Олексій.

Ірина запропонувала цій жінці, щоб її квартиру прийшов до церкви й отримав продуктову допомогу. Хлопець охоче відгукнувся на запрошення та прийшов найближчої неділі. Отримавши продуктовий пакет, він погодився залишитися на зібранні, яке от-от мало розпочатися. Щоправда, пробув на богослужінні зовсім недовго й пішов додому.

На виході йому запропонували взяти в подарунок будь-яку книжку з тих, що лежали на столику для переселенців. Він вибрав книжку Миколи Водневського «Хочу знати».

За кілька днів жінка-вахтерка розповіла Ірині, що хлопець не розлучається із книжкою! Читає постійно. А в п'ятницю сказав їй, що обов'язково ще прийде в церкву!

Минулої неділі він знову був на зібранні. Хлопця познайомили з нашими молодими братами, які запросили його на групу з вивчення Біблії.

Ми зараз молимося за цього хлопця. У будь-якому випадку для мене це ще одне яскраве свідчення того, як Бог використовує книжки нашого видавництва для спасіння грішників! Це те, що відбувається просто зараз! А скільки історій ми ще не знаємо!

Павло ДАВИДЮК

УСІМ ЗАГОНОМ – НА МОЛИТВУ

Не дивуйтеся, Алло Адамівно (ведуча курсу «Бути християнином». – Прим. ред.), що я ось так пишу. Але ви перша людина, яка поставилася до мене по-людськи, надіславши посилку й навіть лист. Так, я дійсно вперше отримав увагу протягом певного часу перебування тут. Я цього зовсім не очікував. Прошу вас, у майбутньому не висилайте мені нічого: я матеріального не потребую. Я і так з усіма всім ділюся.

Завдяки вашому спілкуванню ми починаємо замислюватися про ті речі, про які раніше ніколи не думали. Ми зараз маємо Бога в нашому житті. Багато знаємо про Нього, намагаємося бути щирими з рідними та друзями. Погано те, що раніше мої думки не були з Богом, і мені від цього самому страшно. Але зараз мої думки змінюються. Коли розмірковую про Бога, мені легше і спокійніше, навіть радість у серці з'являється. Я сам це відчуваю, хоч колись ставився скептично до всього. У мене зник гнів. Часто приходять думки про вас. Це ж скільки часу, сил і любови треба віддавати незнайомим людям! І немає значення, де вони перебувають.

Вибачте, закінчуватиму, мене перервали. Усім загоном збираємося на молитву.

Володимир ЯРМОЛЕНКО

КРИКИ РАДОСТИ

У лютому 2022 року я провела урок за матеріалами журналу «Стежинка» (№ 1/2022). Відтоді діти на кожному уроці запитували, чи принесла я їм улюблені журнали. Коли вони бачать, що я дістаю «Стежинку», то починають стрибати й радісно кричати. Якось прочитала їм розповідь «Геоманітна аномалія». За допомогою цієї історії я пояснила дітям, наскільки небезпечно нехтувати Божими порадами й настановами. Потім я роздала журнали. Діти із захопленням почали виконувати різні завдання та головоломки.

Анжела КУЧЕР,
Гагаузія, Республіка Молдова

ЇХ ПРИЙШЛО БАГАТО

Сьогодні у нас неймовірна радість! Отримали від вас журнали – дорогоцінну духовну їжу! За пів року війни вперше тримаємо їх у руках. Можливо, ви нас не зрозумієте, але ми плакали від радості й удячності нашому милостивому та вірному Богові. Він нас ніколи не залишає і знає всі наші потреби.

Тут, у селі Кошелівка, куди ми виїхали з окупованого Шевченкового, багато дітей-біженців. Слово Боже дуже потрібне. Ми не маємо християнських книг, жодної. Діти не знайомі з християнською літературою, а вона ж така важлива! Дуже хочеться тут створити для дітей і дорослих християнську бібліотеку, як це ми робили для своїх земляків. Тоді багато дітей і підлітків прийшло до церкви. А за ними і їхні батьки. Якщо є така можливість, допоможіть нам, будь ласка, і з книгами. Нині в цьому селі багато і російськомовних дітей, і дорослих. Журналами «Стежинка» ми змогли потішити дітей, які приходили на свято, а також дітей переселенців, які приходять до нашої церкви по допомогу.

З щирою повагою та вдячністю

сім'я КОНДАУРОВИХ,
Кошелівка, Житомирська область

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ ЗІ СТОРІНКИ 25

1. Про Ноя (Бут. 6:8).
2. Вона стала прокаженою (Чис. 12:1–10).
3. Сатана (Йов, 1:8–11; 2:3–5).
4. Із поплямованим одягом (Іс. 64:6).
5. Зцілив прокаженого (Мт. 8:1–3).
6. Первосвященники (Ів. 12:10–11).
7. Послання до римлян (8:1).
8. Гріх (1 Кор. 15:56).
9. Апостол Павло (Кол. 2:14).
10. Тимофію (1 Тим. 6:12).

ІЛЮСТРАЦІЇ ДО СТАТЕЙ

с. 2 © Sashkin / shutterstock.com
с. 4 © Maridav / shutterstock.com
с. 6 © newphotoservice / shutterstock.com
с. 7 © Gts / shutterstock.com
с. 8 © Michal Bednarek / shutterstock.com
с. 10 © stockasso / elements.envato.com

с. 13 © Гравірування Т. Г. Флауерса, 1846 р.
с. 14 © Mmaxer / shutterstock.com
с. 16 © ARTSILENSE / shutterstock.com
с. 17 © Subbotina Anna / shutterstock.com
с. 18 © Romolo Tavani / shutterstock.com
с. 26 © Фото: Петро Лунчкін
с. 32 © radoma / shutterstock.com

ВІРА І ЖИТТЯ

Засновник

РО «УМТ "СВІТЛО НА СХОДІ"»

Видається на добровільні пожертвування читачів.
Виходить шість разів на рік. Тираж 15 000 прим.

Головний редактор Василь Давидюк

Редакційна колегія:

Павло Давидюк

Олена Зенченко

Анна Назаренко

Інна Анохіна

Олег Блощук (переклад віршів з російської)

Микола Давидюк

Вальдемар Цорн

Журнал зареєстровано в Міністерстві юстиції України.

Свідоцтво про державну реєстрацію:

серія КВ, № 23369-13209ПР від 24.05.2018.

Передплатний індекс – 49283

Адреса редакції в Україні:

РО «УМТ "СВІТЛО НА СХОДІ"»,

вул. Хорольська, 30, м. Київ, Україна, 02090;

тел.: 044-296-86-39; 296-87-69;

e-mail: viz@sns.org.ua; адреса сайту: www.sns.org.ua

Адреса редакції в Німеччині:

LICHT IM OSTEN, Postfach 1340,

70809 Korntal, GERMANY

Телефон: 0711-83-99-08-23; факс: 0711-83-99-08-4;

e-mail: wzorn@lio.org

Адреса представництва у США:

USA, Light in the East, P.O. Box 185,

Orangevale, CA 95662

Tel.: 916-348 33 88; e-mail: liteusa@lio.org

Оформити передплату на журнал, надсилати листи і матеріали можна за будь-якою з наведених адрес.

Пожертвування можна надсилати за наступними реквізитами:

РО «УМТ "СВІТЛО НА СХОДІ"»,

IBAN: UA38305299000026006000117462

АТ КБ «Приватбанк» м. Києва

Код ЄДРПОУ / ІНН: 14300272

У призначенні платежу вказати:

«Пожертвування на журнал ... (назва журналу)»,

ПІБ, адресу і номер телефону отримувача журналу.

Пожертвування із західних країн можна надсилати

чеками на адресу редакції в Німеччині

або переказами на банківський рахунок:

IBAN DE07604500500009916425

SWIFT/BIC SOLADES1LBG

Kreissparkasse Ludwigsburg

Видання й розповсюдження журналу залежить від молитовної та матеріальної підтримки читачів!

Позиція редакції не завжди співпадає з позицією авторів надрукованих матеріалів.

Рукописи, надіслані до редакції, рецензуванню та поверненню авторам не підлягають.

Комп'ютерна верстка та дизайн: Йордан Пеанскі, Микола Давидюк
© «СВІТЛО НА СХОДІ», 2023.

ISSN 1610-9120

Номер підписано до друку 28 липня 2023 року.

Надруковано ООО «Новий друк»,

вул. Магнітогорська, 1, м. Київ, Україна, 02094.

На обкладинці:

© Dirima/shutterstock.com

sns.org.ua

КОЛИ СИН, ОТЖЕ, ЗРОБИТЬ ВАС
ВІЛЬНИМИ, ТО, СПРАВДІ, ВИ
БУДЕТЕ ВІЛЬНІ.

Ісус Христос

